

Część II MARTYRIA

6. POSŁUGA PRZEPOWIADANIA

232. W posłudze przepowiadania Słowa Bożego należy stosować się do norm wydanych przez Stolicę Apostolską, Konferencję Episkopatu Polski oraz Arcybiskupa Poznańskiego.

Normy regulujące
przepowiadanie

233. W ramach liturgii uprawnionymi do przepowiadania w Kościele są biskupi, prezbiterzy i diakoni. Osoby świeckie mogą pełnić posługę przepowiadania tylko w określonych sytuacjach i za zgodą kompetentnej władzy (zob. KPK, kan. 763–764 i 766). Klerycy mogą uczestniczyć w misji przepowiadania jedynie na wyraźne polecenie rektora Arcybiskupiego Seminarium Duchownego.

234. Posługę przepowiadania należy pełnić z największą starannością, w sposób dostosowany do słuchaczy i okoliczności ich życia.

235. W wypełnianiu posługi przepowiadania należy roztropnie korzystać z możliwości, jakie stwarzają środki przekazu.

236. Podstawową formą przepowiadania Słowa Bożego jest homilia. Jest ona wyjaśnieniem fragmentu czytań Pisma Świętego przypadającego na dany dzień lub innego tekstu spośród stałych lub zmiennych części Mszy św. Podczas głoszenia homilii można także podjąć tematy będące wyjaśnieniem tajemnic wiary i zasad życia chrześcijańskiego, z uwzględnieniem zarówno treści obchodzonego misterium, jak i duchowych potrzeb słuchaczy.

Przepowiadanie
homiletyczne

237. Głoszenie homilii zastrzeżone jest dla biskupów, prezbiterów i diakonów (zob. KPK, kan. 767 § 1). Zaleca się – dla podkreślenia

jedności stołu Słowa i Eucharystii – aby homilię głosił przewodniczący liturgii.

238. Homilię należy głosić w niedziele i święta nakazane podczas wszystkich Mszy św. odprawianych z udziałem wiernych. Ponadto zaleca się głoszenie homilii podczas Mszy św. z udziałem wiernych także w dni powszednie, zwłaszcza w okresie Adwentu i Wielkiego Postu.

239. Zabrania się rezygnacji z głoszenia homilii, chyba że na mocy odrębnego zarządzenia ordynariusza miejsca należy odczytać list pasterski Konferencji Episkopatu Polski lub Arcybiskupa Poznańskiego. Podczas Mszy św. z udziałem dzieci można zrezygnować z czytania listu pasterskiego.

240. Zabrania się przekazywania ogłoszeń lub komunikatów parafialnych w miejsce homilii.

241. Przy sprawowaniu sakramentów św. powinny być głoszone homilie wyjaśniające symbolikę słów i znaków oraz ukazujące znaczenie danego sakramentu.

242. Zachęca się także do głoszenia homilii w związku ze sprawowaniem sakramentaliów, by w ten sposób lepiej uświadomić ich treść.

243. Podczas obrzędów pogrzebowych zaleca się głoszenie homilii, które budziłyby wiarę i nadzieję, niosły pociechę, poruszały sumienie i skłaniały do refleksji na tematy eschatologiczne.

244. Zachęca się do wygłaszania krótkich homilii czy kazań lub tematycznych rozważań podczas nabożeństw majowych, czerwcowych i różańcowych. Podczas Gorzkich Żali należy głosić kazania pasyjne.

245. Przepowiadający Słowo Boże jest zobowiązany w sumieniu do właściwego przygotowania treści wygłoszonych homilii i kazań. Zachęca się, aby zarówno diakoni, jak i kapłani przygotowywali je w całości na piśmie lub w formie konspektu.

Misje i rekolekcje
parafialne

246. Do tradycyjnych form głoszenia Słowa Bożego należą także rekolekcje oraz misje parafialne (zob. KPK, kan. 770), za których organizację odpowiedzialny jest proboszcz.

247. Duszpasterze zobowiązani są do zorganizowania rekolekcji parafialnych w czasie Wielkiego Postu. W parafiach, w których ponadto istnieje zwyczaj rekolekcji adwentowych, należy go zachować, w pozostałych zaś zachęca się do ich organizowania. Rekolekcje winny trwać nie krócej niż 3 dni.

248. Szczególnej uwagi wymaga przygotowanie rekolekcji dla młodzieży szkolnej i akademickiej (które szczegółowo omówione są w części dotyczącej katechezy), tak by nie kolidowały z rekolekcjami parafialnymi. W przepowiadaniu Słowa Bożego należy uwzględnić różny wiek słuchaczy.

249. Rekolekcje szkolne należy organizować na terenie parafii, w której szkoła ma swoją siedzibę. Istnieje możliwość organizowania ich w innym miejscu, poza parafią, jednak zawsze za zgodą własnego proboszcza.

250. Zaleca się organizowanie rekolekcji dodatkowych dla różnych grup, stanów i zawodów.

251. Szczególnie zachęca się do uczestnictwa w tzw. rekolekcjach zamkniętych (organizowanych w domach rekolekcyjnych), które pozwalają oderwać się od codziennych trosk i skuteczniej wsłuchać w Słowo Boże.

252. Misje parafialne, które winny trwać nie mniej niż 7 dni, powinny być organizowane przynajmniej raz na 10 lat. Prowadzenie misji należy powierzać kapłanom doświadczonym i odpowiednio przygotowanym. Parafia winna starać się, by w misje włączyli się wszyscy wierni mieszkający na jej terenie.

7. DUSZPASTERSTWO BIBLIJNE

253. Chrześcijanie winni znać Pismo Święte jako podstawowe źródło Objawienia i drogowskaz życia chrześcijańskiego.

254. Szczególnym obowiązkiem kapłanów jest troska o upowszechnianie Pisma Świętego oraz katolickich komentarzy biblijnych.

255. Okazję do zapoznawania się z tekstami biblijnymi daje zarówno kontakt indywidualny z Pismem Świętym, jak i wspólnotowy za pośrednictwem homilii, katechez, nabożeństw biblijnych, tygodni, dni, wieczorów, godzin biblijnych czy kursów biblijnych.

256. Wierni winni dążyć do osobistego kontaktu z Biblią przez codzienną lekturę, także przez *lectio divina*. Winni także chętnie korzystać z inicjatyw organizowanych przez Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II, działające zgodnie ze statutem zatwierdzonym przez Konferencję Episkopatu Polski.

257. Parafie zobowiązane są do tworzenia grup biblijnych, regularnie rozważających teksty Pisma Świętego.

258. Wskazane jest organizowanie kursów biblijnych dla moderatorów ruchu biblijnego w ramach Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II oraz w parafiach dla innych osób zainteresowanych problematyką biblijną. Cykle wykładów biblijnych, jeśli niemożliwe jest zorganizowanie ich w wymiarze parafialnym, należy organizować w ramach dekanatu.

259. Świadomość konieczności propagowania znajomości Pisma Świętego winna towarzyszyć wszystkim ochrzczonym, szczególnie zaś zrzeszonym w ramach ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich. W celu skuteczniejszego krzewienia kultury biblijnej należy jak najściślej współpracować ze stowarzyszeniem Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II.

260. Duszpasterze są odpowiedzialni za właściwe działanie parafialnych grup biblijnych.

8. NAUKA SPOŁECZNA KOŚCIOŁA

261. Katolicka nauka społeczna to głos Kościoła na temat zasad, problemów i zadań społecznych, które stają przed wspólnotą wiernych w spotkaniu ze współczesnym światem. Każda osoba ludzka żyje *hic et nunc*, w konkretnych okolicznościach miejsca i czasu. Dla Kościoła, który widzi sens swego posłannictwa w służbie człowiekowi, nie

może być zatem obojętne, czy warunki społeczne, w jakich żyje człowiek, sprzyjają czy przeszkadzają w realizacji powołania do świętości i w osiągnięciu życia wiecznego. Dlatego Kościół broni swojego prawa do głoszenia własnej, katolickiej nauki społecznej.

262. Cała wspólnota wierzących wezwana jest do poznawania, propagowania i wprowadzania w życie katolickiej nauki społecznej. Inne są w tym względzie zadania katolików świeckich, którzy na różnych polach: ekonomicznym, politycznym i kulturalnym winni poszukiwać i wprowadzać nowe rozwiązania aktualnych problemów społecznych. Kościół hierarchiczny natomiast, nie angażując się bezpośrednio w taką działalność, zastrzega sobie prawo do oceny, czy te nowe rozwiązania są zgodne z zasadami zapisanymi w Ewangelii.

Zadania
wiernych

263. Szczególną rolę w popularyzacji nauki społecznej Kościoła na terenie Archidiecezji Poznańskiej odgrywa Wydział Teologiczny UAM, a także stowarzyszenia i organizacje katolickie, takie jak: Akcja Katolicka, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Stowarzyszenie Katolickie „Civitas Christiana”, Klub Inteligencji Katolickiej, duszpasterstwo ludzi pracy oraz inne duszpasterstwa specjalistyczne.

Popularyzacja
nauki społecznej
Kościola

264. Wierni pracujący w mediach katolickich w Archidiecezji Poznańskiej, jak i w innych środkach przekazu, winni unikać ducha sensacji, zabiegać o zgodne z prawdą przekazywanie informacji oraz dbać o zgodne z nauką społeczną Kościoła komentarze do aktualnych zagadnień, opracowywanych w duchu wiary i moralności chrześcijańskiej.

265. Odrębną formę propagowania nauki społecznej Kościoła stanowi działanie Rady Społecznej przy Arcybiskupie Poznańskim (zob. Aneksy: *Regulamin Rady Społecznej przy Arcybiskupie Poznańskim*). Winna ona wyrażać opinię w najważniejszych kwestiach odnoszących się do życia społecznego, zwłaszcza w Archidiecezji Poznańskiej i w Wielkopolsce. Jej stanowisko przekazywane do publicznej wiadomości powinno stanowić punkt wyjścia do osobistej i wspólnotowej refleksji.

266. Parafialne Oddziały Akcji Katolickiej oraz inne grupy katolików świeckich działających przy parafiach winny inicjować działania na rzecz przybliżania historii narodu oraz rozbudzania w społeczeństwie żywego zainteresowania sprawami publicznymi.

9. WYDZIAŁ TEOLOGICZNY UAM

Status prawny **267.** Status prawny Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu określają następujące dokumenty szczegółowe:

- a) Bulla *Posnaniensis urbs* z dnia 2 czerwca 1974 r., powołująca Papieski Wydział Teologiczny w Poznaniu,
- b) Decyzja Kongregacji Wychowania Katolickiego z dnia 26 czerwca 1998 r., wyrażająca formalną zgodę na ustanowienie Wydziału Teologicznego w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, oraz deklarująca, że działalność istniejącego dotąd Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu, jak też jego prawa, przywileje i obowiązki, którymi cieszą się wydziały teologiczne erygowane przez Stolicę Apostolską, oraz patronat św. Wojciecha, z wyjątkiem tytułu „Papieski”, mogą zostać przeniesione na Wydział Teologiczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- c) Decyzja Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 29 czerwca 1998 r., powołująca Wydział Teologiczny tegoż Uniwersytetu,
- d) Umowa z dnia 30 listopada 1998 r. pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie statusu Wydziału Teologicznego UAM, podpisana na mocy Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r.,
- e) Statut-Regulamin Wydziału Teologicznego zatwierdzony przez Kongregację Wychowania Katolickiego.

Wielki Kanclerz **268.** Każdorazowy Arcybiskup Poznański jest jednocześnie Wielkim Kanclerzem Wydziału Teologicznego UAM. Reprezentuje on Stolicę Apostolską wobec Wydziału Teologicznego UAM oraz Wydział Teologiczny UAM wobec Stolicy Apostolskiej. Nadzór Wielkiego Kanclerza dotyczy kwalifikacji nauczycieli akademickich w zakresie nauczania teologii katolickiej, a także zgodności programu studiów teologii katolickiej z wymaganiami studiów kościelnych oraz wierności doktrynie katolickiej.

269. Do szczegółowych zadań Wielkiego Kanclerza należy:

- a) przedstawienie do akceptacji Kongregacji Wychowania Katolickiego wybranego już dziekana, wcześniej przez siebie zaaprobowanego;

- b) udzielanie aprobaty osobom zamierzającym wziąć udział w konkursie na stanowisko profesora;
- c) przedkładanie Kongregacji Wychowania Katolickiego wniosków o *nihil obstat* wymagane dla profesorów;
- d) przedkładanie Kongregacji Wychowania Katolickiego proponowanych przez Wydział Teologiczny UAM kandydatów do doktoratu *honoris causa*;
- e) aprobowanie kandydatów na urząd dziekana, których nazwiska po ich uprzednim zaaprobowaniu, są ogłaszane przez wydziałową komisję wyborczą;
- f) aprobowanie kandydatów na pozostałe stanowiska nauczycieli akademickich Wydziału Teologicznego UAM (*venia docendi*);
- g) udzielanie, a w razie konieczności cofanie misji kanonicznej nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia w zakresie dyscyplin teologii katolickiej;
- h) przyjmowanie od nowo wybranego dziekana i od profesorów teologii katolickiej wyznania wiary;
- i) informowanie Kongregacji Wychowania Katolickiego o istotnych sprawach Wydziału Teologicznego UAM i przesyłanie jej okresowych sprawozdań o jego stanie.

270. Celem Wydziału Teologicznego UAM jest prowadzenie badań naukowych i kształcenie studentów w dziedzinie teologii oraz innych nauk kościelnych. Cel

271. Nauczyciele akademicy Wydziału Teologicznego UAM, realizując program studiów teologii katolickiej, winni wyróżniać się wiernością względem Kościoła, integralnością nauki katolickiej, uczciwością i poczuciem odpowiedzialności, a także poświęceniem się pracy naukowej i dydaktycznej. Zobowiązują się oni do współpracy w realizacji zadań stojących przed Wydziałem Teologicznym UAM. Nauczyciele akademicy

272. Wszyscy studenci Wydziału Teologicznego UAM są zobowiązani do gruntownego studiowania przekazywanej im wiedzy zgodnie z kierunkiem studiów, moralnego postępowania, dawania świadectwa w duchu poczucia odpowiedzialności za Kościół katolicki. Studenci

273. Wydział Teologiczny UAM kształci wszystkich, którzy zgodnie z prawem Uniwersytetu, spełniając równocześnie wymagania konstytucji apostołskiej *Sapientia Christiana*, zostali włączeni do grona jego studentów.

- Zadania Wydziału Teologicznego UAM 274. Głównym zadaniem Wydziału Teologicznego UAM jest formacja intelektualna kleryków, która winna prowadzić do poznania i przyjęcia przez nich integralnej nauki Kościoła. Wymaga to ściślejszej współpracy między Wydziałem Teologicznym UAM i Arcybiskupim Seminarium Duchownym oraz innymi seminariami. Zasady współpracy pomiędzy tymi instytucjami zostały zawarte w umowie podpisanej przez Rektora Arcybiskupiego Seminarium Duchownego i Dziekana Wydziału Teologicznego UAM dnia 6 marca 2000 roku.
- Umowy z sekcjami 275. Umowy między władzami Wydziału Teologicznego UAM i rektorami innych seminariów dotyczące kształcenia i wychowania kleryków wymagają aprobaty Wielkiego Kanclerza.
- Zakres studiów 276. Studia teologii katolickiej na Wydziale Teologicznym UAM obejmują studia magisterskie (w terminologii kościelnej: cykl pierwszy) oraz czteroletnie stacjonarne studia doktoranckie (w terminologii kościelnej: cykl drugi: *ad licentiam* i cykl trzeci: *ad Lauream*), zgodnie z trybem ich powoływania, konstytucją apostolską *Sapientia Christiana* z dołączonym dokumentem *Ordinationes, Ratio nationalis formationis sacerdotalis*, zaaprobowanym przez Kongregację Wychowania Katolickiego, oraz innymi normami kanonicznymi. Program studiów i egzaminów, uchwalony przez Radę Wydziału Teologicznego UAM, zostaje przedstawiony Kongregacji Wychowania Katolickiego celem wymaganego zatwierdzenia.
- § 1. Studia cyklu drugiego trwają cztery semestry i polegają na specjalizacji w obszarze teologii biblijnej, historycznej, systematycznej lub pastoralnej, zakończonej uzyskaniem licencjatu, który ma walor kanoniczny.
- § 2. Cykl drugi studiów (w terminologii kościelnej: *ad licentiam*) i cykl trzeci studiów (w terminologii kościelnej: *ad Lauream*) realizowany jest również w ramach czteroletniego Studium Podyplomowego Teologii na podstawie odrębnego regulaminu.
- § 3. Na podstawie odrębnych regulaminów Wydział Teologiczny UAM prowadzi następujące studia podyplomowe: Podyplomowe Studium Podstawowych Pojęć Chrześcijaństwa, Podyplomowe Studium Rodziny oraz Podyplomowe Studium Pedagogiczne dla Teologów.
- Sprawy materialne 277. Wydział Teologiczny UAM, zgodnie z umową z dnia 30 listopada 1998 roku, jest finansowany z dwóch źródeł. Archidiecezja Poznańska zobowiązana jest do udostępnienia budynków i zapewnienia środków niezbędnych do ich utrzymania i wyposażenia, Uniwersytet nato-

miast zapewnia wynagrodzenie pracownikom naukowym, dydaktycznym i administracyjnym oraz finansuje działalność Wydziału Teologicznego UAM, według zasad finansowania określonych w Statucie i zarządzeniach kompetentnych organów Uniwersytetu.

278. W strukturach Wydziału Teologicznego UAM pracuje duszpasterz akademicki mianowany przez Wielkiego Kanclerza. Do jego obowiązków należy troska o życie religijne pracowników świeckich i studentów, tworzenie więzi między nimi na płaszczyźnie wiary i praktyk religijnych, organizowanie nabożeństw oraz opieka nad kaplicą wydziałową, której jest rektorem.

Duszpasterz akademicki Wydziału Teologicznego UAM

10. KATECHIZACJA

279. Katecheza, będąc jedną z uprzywilejowanych form posługi słowa w Kościele, poprzez głoszenie Dobrej Nowiny aktywnie uczestniczy w procesie wszechstronnego rozwoju człowieka. Winna uwzględniać kontekst życia społecznego, kulturowego i politycznego człowieka, do którego jest kierowana (zob. Konferencja Episkopatu Polski, *Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce*, 1). Stąd też troska o katechezę jest obowiązkiem wszystkich członków Kościoła. Na terenie Archidiecezji Poznańskiej jest to szczególne zadanie stojącego na jej czele Arcybiskupa Poznańskiego.

280. W Archidiecezji Poznańskiej obowiązują aktualne dokumenty katechetyczne Kościoła powszechnego i lokalnego oraz stosowne dokumenty oświatowe dotyczące lekcji religii w przedszkolach i szkołach.

281. Katecheza w wymiarze dwóch godzin tygodniowo winna być prowadzona w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich, a także w szkołach zawodowych. Ewentualna, wynikająca z nadzwyczajnych okoliczności, rezygnacja z prowadzenia drugiej godziny w tygodniu musi być najpierw zaaprobowana przez Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej.

282. Uczniowie uczęszczający na lekcje religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia rekolekcji wielkopostnych.

W uzasadnionych przypadkach, za zgodą władz oświatowych, reko-lekcje mogą być zorganizowane w innym terminie.

Arcybiskup
Poznański **283.** Arcybiskup Poznański, który odpowiada za kierowanie katechi-zacją na terenie Archidiecezji Poznańskiej (zob. DB 14), zobowiązany jest do:

- a) czuwania nad prawowiernością przekazywanej wiary;
- b) wydawania norm odnośnie do katechezy (zob. KPK, kan. 774 § 1);
- c) ustalania całościowego, szczegółowego i spójnego programu katechetycznego, zintegrowanego z ogólnym Archidiecezjal-nym Programem Duszpasterskim i skoordynowanego z planami Konferencji Episkopatu Polski;
- d) podtrzymywania i wzbudzania w Archidiecezji Poznańskiej gor-liwości w nauczaniu katechetycznym;
- e) troski o stosowne przygotowanie katechetów do ich zadań;
- f) popierania i koordynacji podejmowanych w Archidiecezji Po-znańskiej działań katechetycznych;
- g) troski o dostarczenie odpowiednich pomocy katechetycznych, a w razie potrzeby przygotowania katechizmu (zob. KPK, kan. 775 § 1).

Referat
Katechetyczny Kurii
Metropolitalnej **284.** Całością spraw związanych z katechezą w Archidiecezji Poznań-skiej kieruje w imieniu Arcybiskupa Poznańskiego Referat Kateche-tyczny Kurii Metropolitalnej. Referat ten utrzymuje stały kontakt z Komisją ds. Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski i uwzględnia jej zalecenia.

285. Do zadań Referatu Katechetycznego Kurii Metropolitalnej należy:

- a) nadzór merytoryczny i metodyczny nad katechetami;
- b) skoordynowanie stałej formacji metodycznej i duchowej kateche-tów;
- c) kontakt z władzami oświatowymi;
- d) nadzór nad organizacją rekolekcji dla dzieci i młodzieży;
- e) sprawy personalne i organizacyjne dotyczące katechezy zarówno w przedszkolu oraz szkole, jak i w parafii;
- f) przygotowanie misji kanonicznych;
- g) nadzór nad realizacją w parafiach planu katechetycznego Archi-diecezji Poznańskiej uwzględniającego katechezę dorosłych;
- h) koordynacja szkolnego nauczania religii z katechezą sakramen-talną w parafiach;

- i) inspirowanie działań duszpastersko-katechetycznych w Archidiecezji Poznańskiej;
- j) wykonywanie innych zadań zleconych przez Arcybiskupa Poznańskiego.

286. Organem doradczym Arcybiskupa Poznańskiego, współpracującym z Referatem Katechetycznym Kurii Metropolitalnej, jest Archidiecezjalna Rada Katechetyczna. Do jej zadań należy:

Archidiecezjalna
Rada Katechetyczna

- a) współpraca z osobami odpowiedzialnymi za kształcenie katechetów w Archidiecezji Poznańskiej;
- b) wspieranie permanentnej formacji katechetów;
- c) przygotowywanie i opiniowanie programów katechetycznych;
- d) inspirowanie i wspieranie inicjatyw katechetycznych w Archidiecezji Poznańskiej;
- e) wykonywanie zadań zleconych przez Arcybiskupa Poznańskiego w odniesieniu do katechizacji.

287. W skład Archidiecezjalnej Rady Katechetycznej z urzędu wchodzi pracownicy Referatu Katechetycznego Kurii Metropolitalnej. Należą do niej również osoby mianowane przez Arcybiskupa Poznańskiego spośród kapłanów, osób zakonnych i katechetów świeckich, reprezentujące poszczególne piony katechizacji.

288. Kadencja Archidiecezjalnej Rady Katechetycznej trwa 3 lata.

289. Podstawowym środowiskiem oddziaływania katechetycznego jest parafia. Działania katechetyczne podejmowane na jej terenie, w tym nauczanie religii w szkołach, nadzoruje proboszcz.

Obowiązki
proboszcza

290. Do obowiązków proboszcza należy:

- a) występowanie do Kurii Metropolitalnej z prośbą o skierowanie i odwołanie katechety do określonej szkoły lub przedszkola;
- b) organizowanie spotkań wszystkich katechetów zatrudnionych w szkołach na terenie parafii;
- c) czuwanie nad udziałem katechetów w archidiecezjalnych i dekanalnych spotkaniach mających na celu permanentną formację intelektualną i duchową; pokrywanie z kasy parafialnej kosztów związanych z tym udziałem;
- d) hospitowanie przynajmniej raz w roku (w okresie od września do końca marca) każdego katechety (z wyjątkiem kapłanów)

uczącego na terenie parafii i dostarczanie wypełnionych arkuszy hospitacyjnych do dekanalnego referenta katechetycznego;

- e) współdziałanie z katechetami przy opracowywaniu programu wielkopostnych rekolekcji szkolnych i troszczenie się o ich właściwą organizację i przeprowadzenie; pokrywanie z kasy parafialnej kosztów związanych z rekolekcjami.

Nadzór katechetyczny

291. Nadzór katechetyczny w Archidiecezji Poznańskiej spełniają przede wszystkim archidiecezjalni wizytatorzy nauki religii, mianowani przez Arcybiskupa Poznańskiego.

292. Na terenie każdego dekanatu Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej powołuje dekanalnego referenta katechetycznego, który pełni jednocześnie funkcję wizytatora nauki religii na terenie dekanatu. W dekanatach o większej liczbie szkół powołuje się drugiego wizytatora, działającego w porozumieniu z referentem.

§ 1. Do obowiązków dekanalnego referenta katechetycznego należy:

- a) utrzymywanie stałego kontaktu z Referatem Katechetycznym Kurii Metropolitalnej, wobec którego reprezentuje wszystkie sprawy związane z katechizacją w dekanacie;
- b) branie udziału w spotkaniach wizytatorów dekanalnych organizowanych przez Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej;
- c) organizowanie dekanalnego dnia katechetycznego na początku roku szkolnego, a w ciągu roku – dni skupienia dla katechetów oraz spotkań opłatkowych;
- d) wizytowanie przynajmniej raz w roku każdej szkoły i przedszkola na terenie dekanatu;
- e) hospitowanie (w okresie od września do końca marca) każdego kapłana uczącego na terenie dekanatu;
- f) opiniowanie pracy katechetów;
- g) prowadzenie dokumentacji arkuszy hospitacyjnych wszystkich katechetów z dekanatu i archiwizowanie ich;
- h) troska o właściwą organizację i przeprowadzenie wielkopostnych rekolekcji szkolnych w całym dekanacie;
- i) współdziałanie z doradcami metodycznymi nauki religii.

§ 2. Do obowiązków dekanalnego wizytatora nauki religii należy wspomaganie dekanalnego referenta katechetycznego w wypełnianiu jego zadań.

293. Dziekan sprawuje nadzór nad właściwym wypełnianiem obowiązków przez referenta i wizytatora dekanalnego oraz proboszczów dekanatu. Ponadto, przynajmniej raz w roku, ma on obowiązek hospitaować katechezę prowadzoną przez referenta i wizytatora dekanalnego.

294. W formacji katechetów pomocą służą doradcy metodyczni wybierani przez Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej. Działają oni w ścisłej współpracy z tym Referatem oraz z konsultantem nauki religii przy Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli.

Doradztwo
metodyczne

295. Katecheta zatrudniany w szkole winien ukończyć wyższe studia teologiczne, posiadać przygotowanie pedagogiczne wymagane przez władze oświatowe oraz otrzymać misję kanoniczną.

Katecheci
zatrudnieni
w szkołach

296. Misję kanoniczną wydaje Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej na wniosek proboszcza parafii miejsca pracy katechety, po uzyskaniu opinii proboszcza miejsca jego zamieszkania.

297. Każdy katecheta ma obowiązek korzystania z podręczników oraz innych środków dydaktycznych zaaprobowanych do nauki religii przez Komisję ds. Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski i zatwierdzonych przez Arcybiskupa Poznańskiego.

298. Obowiązkiem katechety jest uczestniczenie w prowadzonej przez Archidiecezję Poznańską permanentnej formacji katechetów, która odbywa się na trzech poziomach: archidiecezjalnym, dekanalnym i parafialnym.

§ 1. 1. Kapłani diecezjalni i zakonni oraz siostry zakonne mają obowiązek uczestniczyć – zgodnie z prawem diecezjalnym i zakonnym – w ćwiczeniach duchowych dla nich przeznaczonych. Natomiast katecheci świeccy każdego roku są zobowiązani do uczestnictwa w rekolekcjach organizowanych przez Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej bądź też w wybranym przez siebie ośrodku, z obowiązkiem przedstawienia zaświadczenia uczestnictwa.

§ 1. 2. Kapłani oraz siostry zakonne mają obowiązek brać udział w dniach skupienia organizowanych dla nich w ramach stałej formacji. Natomiast katecheci świeccy mają obowiązek uczestniczyć dwa razy w roku (Adwent i Wielki Post) w spotkaniach organizowanych w wyznaczonych miejscach.

§ 2. Wszyscy katechizujący w ramach dekanatu zobowiązani są do uczestnictwa w dekanalnym dniu katechetycznym, organizowanym

przez dekanalnego referenta katechetycznego, oraz w konferencji, organizowanej przez doradców metodycznych nauki religii.

§ 3. Raz w miesiącu, a w małych parafiach raz na 2 miesiące, proboszcz ma obowiązek organizować spotkania z wszystkimi osobami, które w parafii wykonują jakąś formę posługi katechetycznej. Program spotkania obejmuje: wspólną modlitwę, rozważanie Słowa Bożego, ocenę realizacji zadań nakreślonych na poprzednim spotkaniu oraz sformułowanie programu pracy na najbliższy czas.

299. Katecheci winni obowiązkowo brać udział w rekolekcjach, konferencji na rozpoczęcie roku, dekanalnym dniu katechetycznym, spotkaniach parafialnych i metodycznych. Ponadto zachęca się ich do uczestnictwa w dodatkowych, wybranych przez siebie zajęciach formacyjnych oraz do uzupełniania wiedzy teologicznej na studiach podyplomowych, rozszerzania kwalifikacji o pokrewne przedmioty i uczestniczenia w spotkaniach organizowanych przez Kościół i szkołę, koniecznych do lepszego wykonywania powierzonych im zadań.

300. Korzystanie przez katechetów z permanentnej formacji katechetycznej, szczególnie zaś uczestnictwo w obowiązkowych elementach tej formacji, stanowi warunek przedłużenia skierowania do nauczania religii.

301. Do zadań katechety świeckiego należy również: pomoc w przygotowaniu rekolekcji szkolnych i zaangażowanie się w ich prowadzenie; uczestnictwo w jednej Mszy św. w niedziele i święta nakazane z udziałem dzieci lub młodzieży oraz przygotowanie jej oprawy liturgicznej w zakresie uzgodnionym z proboszczem lub wyznaczonym przez niego duszpasterzem; prowadzenie przynajmniej jednej grupy duszpasterskiej działającej przy parafii lub w szkole.

302. O każdej nieobecności w szkole katecheta winien poinformować proboszcza, który wystąpił o skierowanie go do nauczania religii. W przypadku nieobecności trwającej dłużej niż trzy dni proboszcz ma obowiązek poinformować o tym Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej.

Ocena pracy
katechetów

303. Katecheta i jego posługa podlegają ocenie niezależnie od oceny dorobku zawodowego związanego z zakończeniem stażu na kolejny stopień awansu zawodowego. Oceny tej dokonuje wizytator kateche-

tyczny lub proboszcz. Ocenie podlegają: stopień wywiązywania się z przyjętych zobowiązań, postawa oraz zaangażowanie w proces katechetyczny zarówno w szkole, jak i w parafii.

304. Osobom, które uzyskają negatywną ocenę i nie roszą nadziei na poprawę, wycofuje się skierowanie do nauczania religii. Wycofanie przez Arcybiskupa Poznańskiego tego skierowania jest równoznaczne z utratą uprawnień do nauczania religii na terenie Archidiecezji Poznańskiej.

305. Podmiotami mogącymi zwrócić się do Referatu Katechetycznego Kurii Metropolitalnej z prośbą o wycofanie skierowania do nauczania religii dla katechety są: proboszcz miejsca zatrudnienia katechety oraz dyrektor zatrudniającej go szkoły. Prośbę o wycofanie skierowania do nauczania należy umotywować.

306. Jeśli katecheta zamierza zmienić miejsce pracy, winien z odpowiednim wyprzedzeniem poinformować o tym fakcie proboszcza aktualnego zatrudnienia, który zwraca się do Referatu Katechetycznego Kurii Metropolitalnej z prośbą o wycofanie skierowania do nauczania religii. W przypadku podjęcia przez katechetę pracy w innej szkole, o skierowanie występuje proboszcz parafii, na terenie której się ona znajduje.

307. W parafii winna być rozwijana systematyczna katecheza adresowana do dzieci, młodzieży i rodziców. Charakter tej katechezy zależy od kategorii wiekowej jej adresatów.

Katecheza parafialna

308. Katecheza dzieci przedszkolnych, ukazująca znaczenie Ewangelii, liturgii i życia religijnego, winna wykorzystywać różne uroczystości rodzinne, tradycje i zwyczaje regionalne oraz narodowe. Systematyczna katecheza przy parafii winna być organizowana również dla dzieci nieuczęszczających do przedszkola i nieobjętych katechizacją szkolną.

Katecheza parafialna dzieci przedszkolnych

309. Katechezę bezpośrednio przygotowującą do pełnego uczestnictwa w Eucharystii dla dzieci klas I–III należy prowadzić w parafiach (w ramach spotkań katechetycznych i celebracji liturgicznych). W klasie III należy dążyć do tego, by dziecko regularnie – co miesiąc się spowiadało i w każdą niedzielę i święto nakazane uczestniczyło w Eucharystii, przyjmując Komunię św.

Katecheza parafialna dzieci szkół podstawowych

310. Do uczestnictwa w liturgii eucharystycznej należy włączać dzieci II klasy szkoły podstawowej. Warunkiem przyjęcia do grona przystępujących do Pierwszej Komunii Świętej jest udział w lekcjach religii w szkole, katechezie parafialnej oraz uczestnictwo w Mszach św. w niedziele i święta nakazane.

311. Zachęca się do wprowadzania zwyczaju wczesnej Komunii Świętej dla dzieci, które ukończyły 6. rok życia i wykazują wystarczające rozeznanie, tzn. potrafią odróżnić chleb zwykły od eucharystycznego. Decyzję o dopuszczeniu dziecka do wczesnej Komunii Świętej podejmuje proboszcz na prośbę rodziców, którzy poprzez świadectwo własnego życia sakramentalnego dają gwarancję dalszego wychowania swojego dziecka w wierze.

312. Jeśli w uzasadnionym przypadku proboszcz parafii podjął decyzję o nieprzyjęciu dziecka w drugiej klasie do Pierwszej Komunii Świętej, winien o tym fakcie powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka najpóźniej 3 miesiące przed datą uroczystości.

313. Pierwsza Spowiedź Święta dzieci winna odbyć się w okresie Wielkiego Postu. Nie może ona zastąpić przystąpienia do sakramentu pokuty bezpośrednio przed uroczystością Pierwszej Komunii Świętej.

314. Wspólna Msza św. organizowana dla dzieci i ich rodziców, szczególnie w roku bezpośredniego przygotowania do pełnego uczestnictwa w Eucharystii, winna być dla nich miejscem formacji religijnej.

315. Parafialna katechizacja dzieci przygotowujących do Pierwszej Komunii Świętej powinna odbywać się w łączności ze środowiskiem rodzinnym, stąd potrzeba organizowania dla rodziców specjalnych spotkań dających szansę skutecznej współpracy.

316. Jeśli rodzice nie uczestniczą w spotkaniach katechetycznych razem z dziećmi, wówczas należy dla nich organizować raz na kwartał spotkania, podczas których przypomni się im znaczenie Eucharystii i zmobilizuje do świadomego przystępowania do Komunii św. wraz z dziećmi.

317. Miejscem przyjmowania sakramentów (także Pierwszej Spowiedzi i Komunii Świętej oraz bierzmowania) jest parafia zamiesz-

kania. Jeśli z uzasadnionej przyczyny – za zgodą proboszcza miejsca zamieszkania – rodzice dziecka zdecydują inaczej, zarówno dziecko, jak i rodzice są zobowiązani uczestniczyć w wybranej przez siebie parafii w przygotowaniu do sakramentów świętych.

318. Zadaniem katechezy pokomunijnej jest pogłębianie życia eucharystycznego. Początkiem tej katechezy jest następujący bezpośrednio po Pierwszej Komunii Świętej tzw. biały tydzień, a towarzyszy jej uroczysty obchód pierwszej rocznicy pełnego uczestnictwa w liturgii eucharystycznej.

319. W katechezie parafialnej należy zwracać uwagę na praktykę pierwszych piątków miesiąca. Trzeba też zachęcać dzieci do angażowania się w prace grup duszpasterskich (takich, jak np. ministranci, Eucharystyczny Ruch Młodych, schola, Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci, Szkolne Koła Caritas i inne).

320. Spotkania formacyjne dla dzieci w grupach klas szkolnych lub liczebnie do nich zbliżonych winny odbywać się w parafii jeden raz w miesiącu i mieć charakter katechetyczny. Nie powtarzając nauczania religii w szkole powinny je uzupełniać, zwłaszcza w funkcji wtajemniczenia i wychowania. Miejscem formacji winien być kościół lub budynek parafialny, a osobami szczególnie zaangażowanymi: kapłani, katecheci zakonni i świeccy, animatorzy wywodzący się z ruchów kościelnych.

321. Dla dzieci uczęszczających do klas IV–VI szkoły podstawowej należy zorganizować katechezę wprowadzającą w historię zbawienia. Spotkania katechetyczne powinny rozpocząć się od wręczenia Biblii, której treść stanowi przedmiot nauki religii w szkole, i koncentrować się wokół zagadnień wprowadzających w lekturę Pisma Świętego. Ukoronowaniem tych spotkań powinien być przewidziany pod koniec klasy VI obrzęd wręczenia tekstu Wyznania Wiary.

322. Katecheza parafialna młodzieży gimnazjalnej związana jest z przygotowaniem do sakramentu bierzmowania oraz uczestnictwem w liturgii i życiu Kościoła. Spotkania te winny odbywać się w małych grupach przez 3 lata. W pierwszym i drugim roku spotkania powinny być organizowane raz w miesiącu, a w roku trzecim – dwa razy w miesiącu. Młodzież powinna być poinformowana na początku przygotowania o stawianych wymaganiach.

Katecheza
parafialna
młodzieży
gimnazjalnej

323. Należy przewidzieć różne formy organizacyjne spotkań: ogólne dla wszystkich kandydatów z parafii, pracę w grupach i celebracje w kościele parafialnym.

324. Katecheza młodzieży gimnazjalnej koncentruje się na zrozumieniu i wyznaniu wiary, które powinny stanowić przedmiot przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Spotkania katechetyczne winny ukazywać poszczególne sakramenty Kościoła oraz wprowadzać w praktykę życia chrześcijańskiego.

325. Formą bezpośredniego przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania jest uczestnictwo w specjalnych rekolekcjach zamkniętych.

326. Sakrament bierzmowania winien być udzielany młodzieży uczęszczającej do klas trzecich gimnazjalnych lub pierwszych ponadgimnazjalnych.

327. Należy zachęcać młodzież, aby podczas uroczystości przyjęcia sakramentu bierzmowania składała zobowiązanie, że będzie się powstrzymywała od używania narkotyków.

328. Po przyjęciu sakramentu bierzmowania zaleca się zorganizowanie pielgrzymki bierzmowanych do wybranego, pobliskiego sanktuarium. Należy to wykorzystać jako uroczyste rozpoczęcie czasu misji, świadectwa wiary i apostołstwa.

329. Zaangażowanie się rodziców lub opiekunów sprzyja przygotowaniu młodzieży. Należy włączyć ich do współpracy choćby przez 3 spotkania (na rozpoczęcie, w trakcie trwania przygotowania i bezpośrednio przed przyjęciem sakramentu).

330. Ostatnim etapem systematycznej katechizacji młodzieży jest katecheza kierowana do młodzieży ponadgimnazjalnej. Do zadań tej katechezy należy pogłębione zaznajomienie z parafią oraz z teologią sakramentu małżeństwa i zagadnieniami etyki małżeńskiej (jej szczegóły określa przygotowany przez Konferencję Episkopatu Polski *Program nauczania religii dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych*).

Katecheza
parafialna młodzieży
ponadgimnazjalnej

331. Spotkania winny być prowadzone w 4 blokach (24 spotkania katechetyczne i 4 celebracje). Zalecane jest organizowanie katechezy parafialnej w cyklu miesięcznym, co spowoduje, iż spotkania odbywać się będą w klasie I, II oraz w 1. półroczu klasy III. Możliwe jest też zorganizowanie jej w układzie tygodniowym. Wówczas spotkania realizowane będą w okresie nauki w II klasie szkoły ponadgimnazjalnej i 1. półroczu III klasy.

332. Należy unikać tworzenia dużych grup uczestników i prowadzić katechezę w grupach liczących do 15 osób. Tworząc grupy należy uwzględniać więzi koleżeńskie łączące uczestników katechezy (nawiązane np. podczas nauki w gimnazjum czy w trakcie przygotowania do bierzmowania).

333. Spotkania z młodzieżą ponadgimnazjalną przy parafiach, zawierające elementy przygotowania do małżeństwa i życia w rodzinie, według programu i zasad podanych przez *Dyrektorium Duszpasterstwa Rodzin* i Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, mają stać się pomocą w procesie rozeznawania własnego powołania.

334. Uczestnictwo w katechezie parafialnej może być podstawą do uzyskania zaświadczenia o odbyciu przygotowania bliższego do sakramentu małżeństwa. W treści zaświadczenia winno być umieszczone zdanie: „N.N. ukończył/-a katechezę parafialną młodzieży będącą jednocześnie wymaganym przez Radę ds. Rodziny Konferencji Episkopatu Polski przygotowaniem bliższym do zawarcia sakramentu małżeństwa”.

Cykl katechezy młodzieży nie zastępuje przygotowania bezpośredniego określonego w *Dyrektorium Duszpasterstwa Rodzin*.

335. Narzeczeni, którzy nie uczestniczyli w katechezie parafialnej dla młodzieży ponadgimnazjalnej i nie mają stosownego zaświadczenia, zobowiązani są do odbycia cyklu spotkań w ramach katechezy przedmałżeńskiej.

336. Katechezy przedmałżeńskie winny prowadzić nie tylko kapłani, ale także katolicy świeccy. Osoby te mają obowiązek nauczać zgodnie z nauką Kościoła. Winny posiadać odpowiednie specjalistyczne przygotowanie, misję kanoniczną do nauczania etyki życia małżeńskiego i rodzinnego, a także być związane z Duszpasterstwem Rodzin

Katecheza przygotowująca do małżeństwa i życia w rodzinie

poprzez uczestniczenie we wspólnych, comiesięcznych dniach skupienia, corocznych rekolekcjach formacyjnych i w permanentnym podnoszeniu kwalifikacji.

337. Istotne znaczenie podczas formowania wiary u młodych ludzi i odkrywania powołania do małżeństwa ma świadectwo życia chrześcijańskich par małżeńskich.

338. Przygotowanie do małżeństwa i życia w rodzinie obejmuje trzy etapy: przygotowanie dalsze, bliższe i bezpośrednie.

§ 1. Przygotowanie dalsze to cały okres wychowania człowieka w środowisku rodzinnym oraz formacja szkolna i katechetyczna, która dokonuje się we współpracy z rodzicami.

§ 2. Przygotowanie bliższe dokonuje się w ramach katechizacji parafialnej dla młodzieży ponadgimnazjalnej oraz, jeśli narzeczeni nie uczestniczyli we wspomnianej katechezie, poprzez uczestnictwo w katechezie przedmałżeńskiej.

- a) W ramach przygotowania bliższego katechizacja przedmałżeńska odbywa się w formie przynajmniej 6 spotkań (każde 2 razy po 45 minut), obejmujących 12 wykładów.
- b) Zakończenie cyklu katechez przedmałżeńskich winno być połączone z Mszą św., na którą warto zaprosić także rodziców narzeczonych, okazją do spowiedzi św. oraz uroczystym wręczeniem zaświadczeń o ich ukończeniu.

§ 3. Przygotowanie bezpośrednie obejmuje 3 spotkania z duszpasterzem i 3 spotkania w poradni dla narzeczonych.

- a) Duszpasterz ma obowiązek ustalić brak przeszkód do zawarcia małżeństwa u kandydatów, pouczyć ich o prawach i obowiązkach wynikających z małżeństwa oraz omówić liturgię sakramentu. W przypadku tzw. małżeństwa konkordatowego ma również obowiązek zapoznać ich z treścią stosownych artykułów Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego (zob. Aneksy: *Małżeństwo konkordatowe w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym*).
- b) Instruktor życia rodzinnego w ramach spotkań w poradni dla narzeczonych winien podjąć tematykę etyki życia małżeńskiego.

339. W ramach przygotowania bezpośredniego zaleca się umożliwienie parom narzeczonych odprawienie dnia skupienia, połączonego z możliwością odbycia spowiedzi przedmałżeńskiej.

340. Duszpasterze winni organizować regularne spotkania katechetyczne z rodzicami, towarzyszące katechezie prowadzonej w parafii z racji przyjęcia sakramentu przez ich dzieci.

Katecheza
rodziców

§ 1. Chrzest św. – przygotowanie do udzielenia tego sakramentu winno mieć formę jednego spotkania katechetycznego, podczas którego zostanie omówione znaczenie chrztu oraz zadania rodziców i rodziców chrzestnych. Dlatego są oni zobowiązani do uczestnictwa w tej katechezie.

§ 2. Pierwsza Komunia Świąta – spotkania katechetyczne rodziców powinny odbywać się systematycznie w ciągu całego roku poprzedzającego uroczystość, najlepiej raz w miesiącu. Tematy spotkań winny dotyczyć Eucharystii i jej znaczenia w życiu człowieka. Podczas spotkań można omówić także sprawy związane z organizacją samej uroczystości pierwszokomunijnej.

§ 3. Bierzmowanie – katecheza rodziców kandydatów do bierzmowania powinna obejmować przynajmniej 3 spotkania: na początku formacji, w trakcie jej trwania oraz przy końcu. Tematy spotkań winny dotyczyć istoty sakramentu bierzmowania oraz zadań, jakie stawia Kościół przed przyjmującymi ten sakrament.

§ 4. Spotkania katechetyczne dla rodziców wszystkich dzieci i młodzieży objętych katechizacją należy organizować w parafiach 2 razy w roku. Podczas tych spotkań winno się poruszać tematy dotyczące aktualnych problemów wychowawczych, zwracając szczególną uwagę na pogłębianie wiary i wychowanie religijne zarówno dzieci i młodzieży, jak i ich rodziców.

§ 5. Należy także rozwijać inne formy katechezy dorosłych. Zagadnienie to wymaga gruntownego opracowania.

341. Do obowiązków proboszcza lub wyznaczonego przez niego kapłana należy zorganizowanie zespołu osób, które podejmą się prowadzenia katechezy parafialnej.

Katecheci
parafialni

342. Osoby prowadzące katechezę w parafiach winny rekrutować się z grona:

- a) kapłanów posługujących w danej parafii, zwłaszcza proboszcza parafii (zob. KPK, kan. 777);
- b) katechetów szkolnych;
- c) osób włączonych w prace poradni rodzinnej;
- d) przedstawicieli ruchów małżeńskich i rodzinnych;
- e) przedstawicieli stowarzyszeń, organizacji, ruchów katolickich oraz grup duszpasterskich istniejących w parafii;

- f) innych osób, zaproszonych do współpracy przez proboszcza lub w porozumieniu z nim.

343. Katecheci parafialni podejmują zadania katechetyczne na terenie parafii na zasadach wolontariatu.

344. Proboszcz lub wyznaczony przez niego kapłan jest zobowiązany do koordynowania działalności katechetów parafialnych, dbałości o ich formację duchową i intelektualną oraz organizowania dla nich regularnych spotkań w celu wymiany doświadczeń i szukania nowych form dotarcia z posłaniem katechetycznym do jak największej rzeszy parafian.

345. Formacja katechetów parafialnych winna przede wszystkim prowadzić do pogłębienia wiary i ukochania Kościoła, czego wyrazem będzie praktyka życia stanowiącego wiarygodne świadectwo dla innych.

346. W każdej parafii winna być prowadzona księga katechetyczna, w której należy zamieścić imienny spis dzieci i młodzieży uczestniczących w katechezie parafialnej danego roku.

11. SZKOLNICTWO KATOLICKIE

347. Szkoła katolicka jest podmiotem prawa kościelnego i publicznego. Odnoszą się do niej przepisy zawarte w obowiązujących w Polsce aktach prawnych: Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Konkordacie między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r., w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 1. Aby założyć szkołę, należy uzyskać zezwolenie właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego. Takie zezwolenie wydawane jest po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

§ 2. Wniosek o udzielenie zezwolenia (wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu) należy złożyć przed dniem 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły.

348. „Szkolę wtedy uważa się za katolicką, gdy jest kierowana przez kompetentną władzę kościelną albo kościelną osobę prawną publiczną, albo za katolicką została uznana przez władzę kościelną dokumentem na piśmie” (KPK, kan. 803 § 1), i która w swoim nauczaniu zawiera treści zgodne z nauką Kościoła, a w systemie wychowawczym respektuje wartości wynikające z Ewangelii, troszcząc się o osobowy rozwój całego człowieka, we wszystkich wymiarach jego życia.

349. W Archidiecezji Poznańskiej szkoły katolickie mogą być zakładane i prowadzone przez: archidiecezję, parafie, zgromadzenia i wspólnoty zakonne oraz stowarzyszenia i fundacje posiadające kościelną osobowość prawną.

Podmioty zdolne do zakładania i prowadzenia szkół katolickich

350. Szkoła może wystąpić do Arcybiskupa Poznańskiego z pisemną prośbą o wyrażenie zgody na używanie w swojej nazwie określenia „szkoła katolicka”. Bez pisemnej zgody Arcybiskupa Poznańskiego używanie określenia „szkoła katolicka” w nazwie szkoły jest niedozwolone (zob. KPK, kan. 803 § 3).

351. Do pisemnej prośby należy dołączyć następujące dokumenty: statut szkoły, program profilaktyki i wychowawczy, zasady rekrutacji uczniów oraz zasady określające warunki doboru kadry pedagogicznej.

352. Arcybiskup Poznański nadaje szkole przywilej używania określenia „szkoła katolicka” po zbadaniu jej działalności i zasięgnięciu opinii Referatu Katechetycznego i Referatu Szkolnictwa Katolickiego Kurii Metropolitalnej.

353. Zezwolenie będzie udzielone, jeśli szkoła w nauczaniu i wychowaniu respektuje naukę Kościoła i chrześcijański system wartości oraz jeśli cieszy się dobrą opinią środowiska. Dobór kadry pedagogicznej gwarantuje, że przekazywane prawdy i wartości będą potwierdzone przez świadectwo życia pedagogów (zob. KPK, kan. 803 § 2).

354. W przypadku rażących naruszeń zasad obowiązujących szkoły katolickie lub w przypadku negatywnej opinii środowiska i władz oświatowych, Arcybiskup Poznański po zapoznaniu się z sytuacją, wzywa dyrekcję szkoły do usunięcia nieprawidłowości.

355. W przypadku wątpliwości co do katolickiego charakteru szkoły korzystającej z określenia „szkoła katolicka” w swojej nazwie, Referat Szkolnictwa Katolickiego przeprowadza wizytację szkoły, w wyniku której zostają ustalone wskazania powizytacyjne.

356. W przypadku spełnienia wskazań powizytacyjnych, Arcybiskup Poznański zezwala na dalsze używanie przez placówkę określenia „szkoła katolicka”.

357. Szkoła, która utraciła możliwość używania określenia „szkoła katolicka”, po usunięciu nieprawidłowości może na nowo wystąpić do Arcybiskupa Poznańskiego z prośbą o przywrócenie prawa do używania tego określenia w swej nazwie.

Rodzaje i typy
szkół katolickich

358. Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, która postanawia, że polska szkoła może być publiczna lub niepubliczna (zob. ustawa o systemie oświaty, 5. 1), również szkoła katolicka może mieć status szkoły publicznej lub niepublicznej.

359. Jeśli idzie o typ szkoły, w myśl ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, szkoła katolicka może być podstawową, gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, zawodową (zasadniczą lub technikum) oraz policealną.

Zadania szkoły
katolickiej

360. Zadaniem szkoły katolickiej jest gruntowne kształcenie intelektualne i duchowe zgodne z profilem szkoły. Szkołę taką winna cechować atmosfera ożywiona ewangelicznym duchem wolności i miłości, co pomagać będzie młodzieży, aby rozwijając własną osobowość, wzrastała w wierze.

361. Uczniowie szkół katolickich przez swoją postawę wobec nauki i wiary winni stawać się wzorem dla uczniów innych szkół.

362. Kierujący szkołą katolicką winni zatroszczyć się o wybór odpowiednich patronów dla swoich szkół. Przykład życia patrona powinien zostać uwzględniony w programie wychowawczym realizowanym przez szkołę. Zatwierdzenie wybranego patrona należy do Arcybiskupa Poznańskiego.

363. Dyrekcja szkoły ma obowiązek wiązania swych działań wychowawczych z życiem miejscowej wspólnoty parafialnej, dlatego pro-

boszcz parafii winien interesować się życiem szkoły i uczestniczyć w ważnych dla niej wydarzeniach.

364. Zachęca się do integrowania środowiska szkół katolickich Archidiecezji Poznańskiej przez doroczne spotkania dzieci i młodzieży uczącej się w tych szkołach, organizowane w porozumieniu z Kurią Metropolitalną.

365. Referat Szkolnictwa Katolickiego, działający w ramach Wydziału Przekazu Wiary, Nauczania i Wychowania Kurii Metropolitalnej, ma obowiązek otaczać opieką wszystkie szkoły katolickie w Archidiecezji Poznańskiej. W dziedzinie promocji i rozwoju szkolnictwa katolickiego wspiera go m.in. Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców Oddział w Poznaniu.

12. DUSZPASTERSTWA SPECJALISTYCZNE

366. Działalność duszpasterstw specjalistycznych, wynikająca z misji ewangelizacyjnej Kościoła, skierowana jest do poszczególnych środowisk, grup, zawodów, stanów. Realizując swoje zadania, duszpasterstwa winny uwzględniać uwarunkowania poszczególnych środowisk oraz możliwości prawne i organizacyjne.

367. Duszpasterstwa specjalistyczne winny zmierzać do zintegrowania działalności społecznej, wychowawczej, kulturalnej z ewangelizacyjną misją Kościoła, która jest ich podstawowym zadaniem.

368. Do różnych środowisk, które wymagają tego ze względu na swoją specyfikę, Arcybiskup Poznański kieruje duszpasterzy. Winni oni posiadać znajomość grupy, do której zostali posłani, pamiętając jednak, że są świadkami wiary i działają z mandatu Kościoła.

Duszpasterze

369. Mianowani duszpasterze do końca stycznia każdego nowego roku winni złożyć w Kurii Metropolitalnej pisemne sprawozdania za miniony rok, informując o podjętych inicjatywach oraz trudnościach, na jakie napotkali podczas ich realizacji.

370. W ramach Wydziału Duszpasterstw: Ogólnego i Specjalistycznych wyodrębniono: Referat Duszpasterstwa Grup Zawodowych

Duszpasterstwa specjalistyczne w Archidiecezji Poznańskiej

i Środowiskowych, Referat Chorych i Niepełnosprawnych oraz Referat Uzależnionych, które mają obowiązek otaczać opieką poszczególne duszpasterstwa i wspierać ich duszpasterzy w realizowaniu powierzonych im zadań.

§ 1. Referatowi Duszpasterstwa Grup Zawodowych i Środowiskowych podlegają duszpasterze: dzieci, młodzieży, kobiet, mężczyzn, osób w podeszłym wieku, nauczycieli i wychowawców, środowisk twórczych, środków społecznego przekazu, prawników, policji, celników, rzemieślników, cukierników i piekarzy, strażaków, więziennictwa, rolników, ogrodników, pracowników gospodarki leśnej, wodnej i parków narodowych, kolejarzy, pracowników energetyki i elektrociepłowni, ludzi pracy, sportowców, wolontariatu, Chorągwi Wielkopolskiego ZHP, Okręgu Wielkopolskiego ZHR, młodzieży OHP, służby zdrowia, honorowych dawców krwi, wędkarzy, pracowników administracji, Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego oraz asystent kościelny Katolickiego Stowarzyszenia Dziennikarzy i kapelan Samorządowych Jednostek Pomocniczych Rady Miasta Poznania.

§ 2. Referatowi Chorych i Niepełnosprawnych podlegają następujący duszpasterze: chorych, osób niepełnosprawnych, osób niesłyszących oraz osób niewidomych i ociemniałych.

§ 3. Referatowi Uzależnionych podlegają duszpasterze: trzeźwości i osób uzależnionych.

13. DUSZPASTERSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY

Cel 371. Głównym celem tego duszpasterstwa jest prowadzenie dzieci i młodzieży do doskonalszego poznawania i miłowania Boga. Dzieci i młodzież mają przede wszystkim prawo do harmonijnego rozwoju fizycznego, moralnego, intelektualnego i duchowego oraz do kształtowania i doskonalenia zmysłu odpowiedzialności pozwalającego, przez nieustanny wysiłek pokonywania przeszkód, właściwie kształtować własne życie.

Struktura 372. Duszpasterstwo dzieci i młodzieży winno być realizowane na poziomie archidiecezji, dekanatu, a przede wszystkim parafii.

§ 1. Na poziomie Archidiecezji Poznańskiej działają: Referat Duszpasterstwa Ministrantów oraz Referat Duszpasterstwa Lektorów Kurii

Metropolitalnej, zajmujące się formacją służby liturgicznej. Ponadto w ramach Referatu Ruchów, Stowarzyszeń i Organizacji Katolickich działają: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Eucharystyczny Ruch Młodych, Pomocnicy Matki Kościoła, Ruch Światło-Życie oraz koła misyjne, które prowadzą formację swoich członków. W łączności z Caritas Archidiecezji Poznańskiej działają Szkolne Koła Caritas.

§ 2. W dekanatach zostają powołani: referent liturgiczny i referent duszpasterstwa młodzieży, których obowiązkiem jest troska o piękno i właściwe uczestnictwo w liturgii oraz koordynacja oddziaływania duszpasterskiego na młodych w ramach dekanatu.

§ 3. Na terenie parafii odpowiedzialnym za duszpasterstwo dzieci i młodzieży jest proboszcz. Poszczególne działania duszpasterskie winny być zawsze prowadzone w porozumieniu z proboszczem, a on ze swej strony winien pomagać w realizowaniu dobrych inicjatyw duszpasterskich.

373. Duszpasterstwo parafialne winno być skoncentrowane na pogłębianiu życia sakramentalnego, uczyć różnych form pobożności, poczynając od świadomego uczestnictwa w nabożeństwach parafialnych po zaangażowanie w poszczególnych ruchach, stowarzyszeniach i organizacjach katolickich. Parafia

374. Należy organizować comiesięczną spowiedź dla dzieci i młodzieży. Ponadto należy zachęcać do uczestnictwa w Mszach św. na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.

375. Tam, gdzie to możliwe, w niedzielę i święta nakazane należy odprawiać oddzielne Msze św. z udziałem dzieci i młodzieży oraz głosić na nich homilie dostosowane do ich wieku, zgodnie z realizowanym Archidiecezjalnym Programem Duszpasterskim. Msza św. z udziałem dzieci i młodzieży winna być odprawiana z zachowaniem istniejących przepisów liturgicznych i o odpowiednio dobranej porze.

376. Wyrazem dobrze prowadzonego duszpasterstwa dzieci i młodzieży w parafii jest starannie przygotowana niedzielna Eucharystia. W miarę możliwości liturgia Mszy św. powinna być przygotowana przy ich współpracy (śpiewy, liturgia słowa, modlitwa powszechna). Sami kapłani prowadzący Msze św. z udziałem dzieci winni pogłębiać wiedzę na temat psychologii rozwojowej dzieci i znać ich możliwości percepcji słowa oraz skupienia uwagi.

Formy oddziaływania duszpasterskiego

377. Trzeba, by duszpasterze otaczali dzieci i młodzież szczególną opieką organizując różne grupy modlitewne, biblijne, charytatywne czy liturgiczno-muzyczne.

378. W ramach duszpasterstwa dzieci i młodzieży należy w miarę potrzeb i możliwości otwierać parafialne świetlice, w których byłaby organizowana pomoc w nauce, posiłki, a także rozwijające gry i zabawy.

379. Młodzież należy przygotować do działalności charytatywnej na rzecz chorych i samotnych oraz budzić w niej chęć działania opartego na szeroko pojętym wolontariacie.

380. Warto zachęcać młodzież, by dbała o piękno świątyni, jej wystrój oraz porządek w niej i w jej otoczeniu.

381. Okres wakacyjny winien być czasem organizowania pielgrzymek, rekolekcji i obozów formacyjnych dla dzieci i młodzieży. Formację duchową należy kontynuować po powrocie z wakacji, zapraszając do uczestnictwa w spotkaniach grup parafialnych.

Kontakt z rodzicami

382. Aby duszpasterstwo dzieci i młodzieży mogło być skuteczne, należy systematycznie pogłębiać życie religijne rodziców. Powinno się to dokonywać przez gorliwie prowadzoną katechezę dorosłych (przy różnych okazjach, takich jak odwiedziny duszpasterskie, przygotowanie dzieci do sakramentów, homilie, kazania, osobne spotkania).

Współpraca duszpasterzy z wiernymi

383. W każdej większej parafii, gdzie działa więcej grup duszpasterskich, trzeba powołać do życia Parafialną Radę Młodzieżową. Taka rada powinna budować komunie wszystkich parafialnych grup i wspólnot młodzieżowych, współodpowiedzialnych za ewangelizację własnego środowiska. Przedstawiciele wszystkich wspólnot należących do Rady, na wspólnych spotkaniach pod przewodnictwem prezbitera, winni omawiać aktualne problemy życia kościelnego i społecznego parafii oraz społeczności lokalnej.

384. Działania duszpasterzy winni wspierać wszyscy katecheci prowadzący katechezę szkolną i parafialną.

§ 1. Katecheci powinni być obecni na Mszy św. z udziałem dzieci i młodzieży niedzielnej i w święta nakazane, ucząc swoich podopiecznych właściwego przeżywania Eucharystii (zob. statut 301).

§ 2. Katecheci winni starać się docierać do środowisk rodzinnych dzieci, szczególnie tych, które potrzebują dodatkowej pomocy.

385. Duszpasterze są zobowiązani zadbać o systematyczne spotkania z katechetami, które byłyby nie tylko okazją do wymiany doświadczeń i ustalania wspólnych przedsięwzięć, ale także do wspólnej modlitwy w intencji katechizowanych (zob. statut 290).

386. Trzeba rozwijać dzieło powołaniowe wśród dziewcząt i chłopców. Należy zapraszać na spotkania w duszpasterstwie kapłanów i siostry zakonne, którzy przez świadectwo swojego życia ukażą młodym piękno i potrzebę życia kapłańskiego lub zakonnego.

Działalność
powołaniowa

14. DUSZPASTERSTWO AKADEMICKIE

387. Zasadniczym celem duszpasterstwa akademickiego jest pogłębienie więzi z Chrystusem, ożywienie życia religijnego oraz doprowadzenie do syntezy nauki i wiary. Ma to służyć świadomemu podjęciu przyszłych obowiązków realizowanych w duchu chrześcijańskiego powołania.

Cel

388. Działalność duszpasterstwa akademickiego winna obejmować przede wszystkim studentów, niemniej jednak nie może pomijać grona profesorów, innych pracowników naukowych i dydaktycznych, jak również personelu administracyjnego uczelni.

Osoby objęte
duszpasterstwem

389. Osobą odpowiedzialną za działalność duszpasterstwa akademickiego jest Arcybiskup Poznański, który sprawuje swoją pieczę za pośrednictwem Referatu Duszpasterstwa Akademickiego, będącego częścią Wydziału Duszpasterstw: Ogólnego i Specjalistycznych Kurii Metropolitalnej.

Struktura

390. Na czele Referatu Duszpasterstwa Akademickiego stoi przewodniczący. W skład Referatu Duszpasterstwa Akademickiego wchodzi: duszpasterz nauczycieli akademickich, archidiecezjalny duszpasterz akademicki, który jednocześnie jest członkiem Ogólnopolskiego Kolegium Duszpasterzy Akademickich, oraz mianowani przez Arcybiskupa Poznańskiego duszpasterze akademicy.

391. Duszpasterze akademicy realizują swoje zadania przede wszystkim w większych ośrodkach akademickich Poznania, a także w Lesznie i w Kościanie.

392. W większych parafiach Archidiecezji Poznańskiej, zwłaszcza w miastach i miasteczkach, należy zorganizować parafialne duszpasterstwo akademickie.

393. Większe ośrodki duszpasterstwa akademickiego winny otaczać szczególną opieką, inspirować i wspierać pobliskie parafialne ośrodki duszpasterstwa akademickiego.

Zadania
duszpasterzy
akademickich

394. Duszpasterze akademicy są odpowiedzialni za to, by w prowadzonych przez nich ośrodkach zapewnić możliwość korzystania z sakramentów św. W każdym ośrodku powinny być wyznaczone stałe godziny: Mszy św. zwanych „akademickimi” oraz sprawowania sakramentu pojednania.

395. Duszpasterze akademicy winni koordynować działalność ośrodka duszpasterstwa akademickiego, zwracając uwagę na różnorodność propozycji duszpasterskich, z uwzględnieniem organizowanych wśród tygodnia konwersatoriów i innych spotkań w grupach duszpasterskich.

396. Istniejące ośrodki duszpasterstwa akademickiego używają pomieszczeń, a także posiadają dobra ruchome służące działalności duszpasterskiej. Duszpasterze akademicy są odpowiedzialni za wszelkie dobra materialne znajdujące się w prowadzonych przez siebie ośrodkach akademickich.

397. Każdy duszpasterz akademicki zatwierdzony przez Kurię Metropolitalną powinien ustalić z proboszczem warunki pracy i działalności duszpasterstwa oraz formę utrzymania i finansowania duszpasterstwa.

Realizacja
Archidiecezjalnego
Programu
Duszpasterskiego

398. Duszpasterstwo akademickie w Archidiecezji Poznańskiej powinno konsekwentnie realizować Archidiecezjalny Program Duszpasterski.

399. Pomocą w realizacji zadań stojących przed duszpasterstwem akademickim jest seria: „Akademickie laboratorium wiary”, wskazująca podstawowe kierunki duchowego rozwoju studenta.

- 400.** Coroczny program pracy duszpasterskiej winien przewidywać:
- a) Msze św. niedzielne z homilią skierowaną do studentów;
 - b) Msze św. z okazji inauguracji roku akademickiego oraz absoltorium;
 - c) konwersatoria;
 - d) ogólnopolską pielgrzymkę akademicką na Jasną Górę;
 - e) rekolekcje adwentowe i wielkopostne z nabożeństwem pokutnym i okazją do spowiedzi św.;
 - f) dni skupienia;
 - g) uroczysty opłatek.

401. Aby móc coraz bardziej odkrywać chrześcijańskie korzenie uniwersytetu i aby lepiej zrozumieć jego podstawowe zadanie, którym jest dążenie do prawdy i zdobywania autentycznej mądrości, należy włączyć się w obchody Europejskiego Dnia Uniwersyteckiego, zwłaszcza przez wspólną modlitwę z Ojcem Świętym i przedstawicielami innych ośrodków życia akademickiego na naszym kontynencie.

Wspólna modlitwa

402. Usilnie zaleca się tworzenie na uczelniach stowarzyszeń młodzieży katolickiej, które swoją obecnością i działalnością pomagałyby studentom w radosnym i pełnym wewnętrznego przekonania świadczeniu o przynależności do niego i przyjmowaniu głoszonych przez niego wartości.

Różne formy oddziaływania duszpasterskiego

403. Trzeba dążyć do tego, by w kampusach uniwersyteckich tworzyć ośrodki duszpasterstwa akademickiego, mające do dyspozycji własne kaplice uniwersyteckie.

404. Należy dążyć do tworzenia nowych form współpracy z uczelniami, zwłaszcza razem z prorektorami ds. studenckich.

405. Duszpasterstwo akademickie powinno troszczyć się nie tylko o osoby tworzące środowisko akademickie (nauczyciele akademicy, studenci, personel administracyjny), ale także o całą sferę kultury, która powinna być nieustannie przenikana duchem Ewangelii. Należy zatem popierać wszelkiego rodzaju inicjatywy o charakterze kulturalnym i kulturowym (konferencje, sympozja, koncerty, wystawy, publikacje itp.), które ukazują wielkość i głębię humanizmu chrześcijańskiego.

15. DUSZPASTERSTWO RODZIN

Rodzice pierwszymi
wychowawcami

406. Wychowanie katolickie winno obejmować pełną formację osoby ludzkiej zarówno w odniesieniu do celu ostatecznego, jak i w odniesieniu do społeczności ziemskiej.

407. Dzieci od najmłodszych lat winny być tak wychowywane, aby harmonijnie rozwijały swe przymioty fizyczne, intelektualne oraz moralne i religijne, stawały się coraz bardziej odpowiedzialne, właściwie korzystały z wolności i przygotowywały się do czynnego udziału w życiu społecznym (zob. KPK, kan. 795) i w życiu Kościoła.

408. Rodzice oraz ci, którzy ich zastępują, mają prawo i obowiązek troszczenia się o katolickie wychowanie potomstwa. Winni to czynić przez dobry przykład, modlitwę, katechezę rodzinną, uczestnictwo w życiu kościelnym. Do ich obowiązków należy również czuwanie nad właściwym kierunkiem oddziaływania wychowawczego różnych osób i instytucji pomagających im w wychowaniu.

409. Rodzice katolicy winni dobierać takie środki i korzystać z pomocy takich instytucji, dzięki którym – uwzględniając miejscowe warunki – mogliby najlepiej zadbać o katolickie wychowanie dzieci (zob. KPK, kan. 793 § 1).

410. Wszelkie instytucje zajmujące się wychowaniem pełnią jedynie rolę pomocniczą i winny współpracować z rodzicami w procesie wychowawczym. Jeśli jednak odpowiedzialność i świadomość obowiązku wychowania własnego potomstwa u niektórych rodziców okaże się niewystarczająca, instytucje te winny przejmować część troski o wychowanie, nie zaprzestając jednak kontaktów z rodzicami.

411. Rodzice mają prawo domagać się od państwa pomocy potrzebnych w procesie wychowania, w tym także wychowania katolickiego. Rodzice, wychowawcy, politycy i duszpasterze mają obowiązek zapewnić wszystko, co niezbędne w procesie takiego wychowania (zob. KPK, kan. 793 § 2; 794 § 2).

Cel duszpasterstwa
rodzin

412. Rodzina jest miejscem, w którym jej członkowie wspólnie dążą do zjednoczenia z Bogiem, biorąc w ten sposób udział w życiu i posłudze Kościoła. W tym kontekście cele i zdania rodziny nie ograniczają się tylko do zobowiązań wewnątrzrodzinnych, ale otwierają się na

zadania wobec całej wspólnoty Kościoła, a więc wspólnoty parafialnej, diecezjalnej i Kościoła powszechnego. Duszpasterstwo rodzin ma wspierać rodziny we właściwym odkrywaniu i realizowaniu swego powołania.

413. Zgodnie z zapisami *Dyrektorium Duszpasterstwa Rodzin*, Duszpasterstwo Rodzin działa w ramach struktur Referatu Duszpasterstwa Małżeństw i Rodzin Kurii Metropolitalnej. Na stałe pracują w nich: archidiecezjalny duszpasterz rodzin i archidiecezjalna doradczyni życia rodzinnego.

Struktura
Duszpasterstwa
Rodzin
w Archidiecezji
Poznańskiej

414. Zadaniem Referatu Duszpasterstwa Małżeństw i Rodzin Kurii Metropolitalnej jest czuwanie nad całością działań podejmowanych na rzecz rodziny w Archidiecezji Poznańskiej, organizacja katechez przygotowujących do małżeństwa, jak również koordynacja działania sieci poradni dla narzeczonych.

415. W bezpośrednim związku z Referatem Duszpasterstwa Małżeństw i Rodzin Kurii Metropolitalnej pozostaje Rada Duszpasterstwa Rodzin, której przewodniczy archidiecezjalny duszpasterz rodzin. Rada Duszpasterstwa Rodzin jest ciałem wspierającym Duszpasterstwo Rodzin.

416. Rada Duszpasterstwa Rodzin posiada głos doradczy w pracach Referatu Duszpasterstwa Małżeństw i Rodzin Kurii Metropolitalnej, opiniuje kandydatów na doradców życia rodzinnego na wszystkich szczeblach, a także ma obowiązek troszczyć się o odpowiedni poziom pracy doradców (m.in. poprzez przeprowadzanie regularnych hospitacji katechez i działań poradni).

417. Zadaniem archidiecezjalnej doradczyni życia rodzinnego jest troska o merytoryczne przygotowanie osób mających podejmować posługiwanie w Duszpasterstwie Rodzin. Dokonuje się to w ramach Podyplomowego Studium Rodziny na Wydziale Teologicznym UAM. Jego ukończenie stanowi jeden z warunków uzyskania misji kanonicznej do nauczania etyki życia małżeńskiego.

418. Działalność Duszpasterstwa Rodzin w Archidiecezji Poznańskiej skupia się w trzech ośrodkach (Poznań, Szamotuły, Leszno). W każdym z tych ośrodków odbywają się regularne, comiesięczne spotkania osób zaangażowanych w Duszpasterstwie Rodzin.

419. Pracę ośrodków koordynują osoby mianowane przez Arcybiskupa Poznańskiego. Do ich zadań należy troska o prowadzenie: Archidiecezjalnej Poradni Rodzinnej, katechez przedmażeńskich, poradni dla narzeczonych na terenie podległych im rejonów, Funduszu Obrony Życia, Spotkań Mażeńskich, Dzieła Duchowej Adopcji, duszpasterstw: osób porzuconych przez współmałżonka, małżeństw bezdzietnych. Swoje działania podejmują w ścisłej współpracy z archidiecezjalnym duszpasterzem rodzin i archidiecezjalną doradczynią życia rodzinnego.

Duszpasterstwo
Rodzin
w dekanatach
i parafiach

420. Z uwagi na specyfikę podejmowanych działań i ich organizację istnieje podział na dekanaty i parafie poznańskie i pozapoznańskie.

§ 1. W dekanatach i parafiach poznańskich realizowany jest program katechez dla narzeczonych prowadzonych przez grupy wykładowców Duszpasterstwa Rodzin. Proboszczowie tych parafii mają obowiązek zapewnić pomieszczenia, a księża z tych parafii prowadzić dwie katechezy w całym cyklu. Ponadto parafie poznańskie mają obowiązek zorganizowania poradni dla narzeczonych.

§ 2. Poza Poznaniem funkcjonuje dekanalna struktura działań Duszpasterstwa Rodzin. Za organizację katechez dla narzeczonych odpowiada opiekun rejonu Duszpasterstwa Rodzin, dziekan, bądź inny, wyznaczony kapłan.

421. W każdym dekanacie wybierany jest kapłan – zatwierdzany przez Kurię Metropolitalną – pełniący funkcję dekanalnego referenta Duszpasterstwa Rodzin, którego zadaniem jest czuwanie nad przebiegiem katechez przedmażeńskich w dekanacie (szczególnie w dekanatach pozapoznańskich), a także kontakt z Referatem Duszpasterstwa Małżeństw i Rodzin Kurii Metropolitalnej oraz sporządzanie i składanie tam sprawozdań z całorocznej działalności.

Zadania
Duszpasterstwa
Rodzin

422. Duszpasterstwo Rodzin spełnia swoją misję w ramach tzw. przygotowania bliższego do małżeństwa, prowadząc spotkania w programie katechizacji przedmażeńskiej.

423. Istotną płaszczyzną działań Duszpasterstwa Rodzin jest poradnictwo rodzinne. Praca w tym zakresie winna być prowadzona w tzw. poradniach dla narzeczonych, w których realizuje się część przygotowania do małżeństwa, jak również w poradniach, gdzie mogą zgłaszać

się małżonkowie i rodziny znajdujące się w specyficznych, trudnych sytuacjach życiowych.

424. Duszpasterstwo rodzin koncentruje swoje działania na życiu rodzinnym. Dokonuje się to przez modlitwę, pracę edukacyjno-formacyjną oraz bezpośrednią pomoc matkom oczekującym urodzin dziecka, samotnym matkom oraz rodzinom, w tym szczególnie rodzinom wielodzietnym.

16. RUCHY, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE KATOLICKIE

425. Ruchy, stowarzyszenia i organizacje katolickie istniejące w ramach Kościoła katolickiego to wspólnoty, których członkowie wspólnym wysiłkiem winni dążyć do ożywiania życia duchowego, rozwoju publicznego kultu, popierania i propagowania chrześcijańskiej doktryny, podejmowania dzieł apostołatu, wykonywania dzieł pobożności i miłości zmierzających do ożywienia duchem chrześcijańskim porządku doczesnego (zob. KPK, kan. 298 § 1).

Formy
zorganizowania

§ 1. Ruchy katolickie to grupy osób organizujące się w celu rozwiązania jakiejś ważnej kwestii społecznej, a nade wszystko tworzące pewien program kształtowania wiary i chrześcijańskiego świadectwa. Stosowane w nich metody wychowawcze oparte są na określonym charyzmacie, udzielonym założycielowi ruchu w konkretnych okolicznościach i w określonych formach. Ruchy działają według regulaminów wewnętrznych.

§ 2. Stowarzyszenia katolickie to dobrowolne i trwałe związki grup lub osób, zorganizowanych dla realizacji wspólnych zamierzeń lub dla niezarobkowego prowadzenia działalności religijnej, społecznej, kulturalnej itp., działające w oparciu o prawo kościelne lub prawo kościelne i państwowe oraz zgodnie z własnymi statutami czy regulaminami. Posiadają one władze oraz struktury organizacyjne właściwe dla określonego w statucie obszaru działania.

§ 3. Organizacje katolickie to celowe grupy społeczne, które funkcjonują w sposób uporządkowany, według określonych reguł i zasad, współpracując ze sobą, by osiągnąć określony cel religijny zgodny z nauką Kościoła katolickiego.

- Cel** **426.** Zasadniczym celem ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich jest realizacja zadań przekraczających możliwości pojedynczego wiernego. Ich działalność winny cechować: realizacja przez jej członków powołania do świętości, odpowiedzialność w wyznawaniu wiary katolickiej, zachowanie autentycznej jedności z Kościołem, udział w realizowaniu celu apostołskiego Kościoła oraz aktywna obecność w społeczności ludzkiej (zob. CT 47 i 30). Swoje cele winny realizować w zależności od zasięgu wspólnoty, a więc w wymiarze ponaddiecezjalnym, diecezjalnym, dekanalnym lub parafialnym.
- Struktura** **427.** Działalność ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich w Archidiecezji Poznańskiej jest koordynowana przez Referat Ruchów, Stowarzyszeń i Organizacji Katolickich funkcjonujący w ramach Wydziału Duszpasterstw: Ogólnego i Specjalistycznych Kurii Metropolitalnej.
- 428.** W ramach Referatu Ruchów, Stowarzyszeń i Organizacji Katolickich działa Rada Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Archidiecezji Poznańskiej, która pełni swoje zadania zgodnie z Regulaminem (zob. Aneksy: *Regulamin Rady Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Archidiecezji Poznańskiej*).
- 429.** Należące do Rady Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Archidiecezji Poznańskiej ruchy, stowarzyszenia i organizacje katolickie realizują swoje cele według zasad określonych we własnych statutach i regulaminach.
- Formacja** **430.** Istotnym elementem działalności ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich jest formacja ich członków, nad którą pieczę powierza się wyznaczonemu zgodnie z prawem kapłanowi.
- Obowiązki członków** **431.** Członkowie istniejących ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich winni realizować zadania swojej wspólnoty pamiętając o potrzebie otwartości na inne grupy i ruchy, zmierzając do budowania autentycznej, żywej wspólnoty Kościoła.
- Zadania kapłana-asystenta** **432.** Zadania kapłana-asystenta, ustanowionego przez Arcybiskupa Poznańskiego, ściśle określają statuty poszczególnych stowarzyszeń czy organizacji kościelnych, natomiast w poszczególnych ruchach czy grupach duszpasterskich winien on być przewodnikiem i opiekunem duchowym.

433. Uregulowane prawem relacje między kapłanem-asystentem a członkami danej wspólnoty winny być nacechowane wzajemnym szacunkiem i chęcią wzajemnej pomocy.

434. Proboszczowie winni być otwarci na działanie różnych ruchów, stowarzyszeń i organizacji katolickich, zapraszając je do realizowania ich celów w ramach wspólnoty parafialnej. Winni otaczać je swoją życzliwą opieką, udostępniając, na miarę możliwości parafii, pomieszczenia i sale parafialne.

Zadania
proboszczów

17. NAUKA I KULTURA

435. Do pełnego człowieczeństwa dochodzi człowiek przez kulturę, czyli przez wartości takie, jak: dobro, prawda, piękno, przeniknięte duchem Ewangelii. Określenie „autentyczna kultura” obejmuje to wszystko, za pomocą czego człowiek doskonali i rozwija różnorodne dary ducha i ciała, usiłuje dzięki poznaniu i pracy podporządkować swojej władzy świat. Przez postępowanie obyczajów i różnych instytucji czyni bardziej ludzkim życie społeczne zarówno w rodzinie, jak i w całej społeczności obywatelskiej. W swoich dziełach wyraża, przekazuje i zachowuje doświadczenia duchowe i pragnienia po to, by służyły rozwojowi innych (zob. KDK 53). Stąd też Archidiecezjalny Program Duszpasterski podejmujący kwestie kultury winien być realizowany w Archidiecezji Poznańskiej jako jeden z priorytetowych elementów kształtowania postawy chrześcijańskiej.

Znaczenie kultury

436. W strukturach Wydziału Duszpasterstw: Ogólnego i Specjalistycznych Kurii Metropolitalnej działa duszpasterstwo środowisk twórczych, którego zadaniem jest opieka duszpasterska nad ludźmi kultury, sztuki i nauki oraz animatorami i odbiorcami kultury.

Struktury
duszpasterstwa

437. W Archidiecezji Poznańskiej działa Rada Inicjatyw Naukowych i Kulturalnych. Do jej obowiązków należy przede wszystkim koordynowanie i inspirowanie działań w zakresie szeroko rozumianej kultury chrześcijańskiej.

438. Ważną rolę w tworzeniu oraz propagowaniu szeroko rozumianej nauki i kultury chrześcijańskiej ma do spełnienia Wydział Teologiczny

UAM – przez swoją zwykłą działalność naukowo-dydaktyczną, a także sesje i konferencje naukowe, wykłady i publikacje. Należy dążyć do tego, żeby informacja o tego rodzaju przedsięwzięciach w odpowiednim czasie docierała do Kurii Metropolitalnej, a za jej pośrednictwem – do poszczególnych parafii.

439. Instytucjami Archidiecezji Poznańskiej powołanymi w sposób szczególny do tworzenia i propagowania kultury chrześcijańskiej są: Muzeum Archidiecezjalne i Archiwum Archidiecezjalne.

Pola ewangelizacji **440.** Koniecznym jest dążenie do ewangelizacji kultury oraz inkultu-racji Ewangelii. Ewangelia i ewangelizacja zdolne są przenikać różne kultury, nie oddając się w służbę żadnej z nich (zob. EN 20). Dzia-łania duszpasterskie winny zmierzać do uświadamiania wszystkim, że kulturę należy odnosić do pełnej doskonałości osoby ludzkiej, dobra wspólnoty oraz dobra całej społeczności ludzkiej.

441. Kapłani odpowiedzialni za pracę duszpasterską winni rozumieć, że kultura i jej ewangelizacja należą do istotnych zadań duszpaster-skich.

442. Należy przykładać wielką wagę zarówno do treści, jak i formy publikacji i audycji, które powstają w ramach działalności Drukarni i Księgarni św. Wojciecha, na łamach prasy katolickiej, Emaus – Kato-lickiego Radia Poznań i programu telewizyjnego „Źródło”. Media katolickie muszą mieć świadomość tego, że w pierwszym rzędzie właśnie one winny propagować kulturę chrześcijańską – i to na wyso-kim poziomie treściowym i formalnym.

W parafiach **443.** Troska o kulturę chrześcijańską nie może ograniczyć się jedynie do twórców sztuki i jej odbiorców, ale powinna ogarniać wszystkich wiernych świeckich oraz wszystkich ludzi dobrej woli. Oni to, przez osobistą kulturę, powinni być świadkami Boga, który jest Miłością, Najwyższym Dobrem, Prawdą i Pięknem. Ważną rzeczą jest, aby każda parafia Archidiecezji Poznańskiej stawała się ośrodkiem promienio-wania kultury chrześcijańskiej, nierozzerwalnie związanej z polską tra-dycją i zwyczajami.

444. W każdej parafii należy przeprowadzić dokładny spis inwentar-ski zarówno zabytków sakralnych, jak i archiwaliów oraz zadbać o ich właściwe przechowywanie i konserwację. Wszelkie renowacje czy

konserwacje dzieł sztuki powinny być uprzednio uzgadniane z Kurią Metropolitalną oraz, odpowiednio, z Muzeum Archidiecezjalnym lub Archiwum Archidiecezjalnym.

445. W miarę możliwości każda parafia winna wspierać różnego rodzaju inicjatywy promujące kulturę i naukę chrześcijańską, dbając o rozwój chórów dziecięcych, młodzieżowych i dla dorosłych, organizując konkursy wiedzy religijnej, poezji, recytatorskie, odczyty i wystawy, wystawiając jasełka lub inne misteria religijne.

18. ŚRODKI SPOŁECZNEGO PRZEKAZU

446. Kościół, któremu Chrystus Pan powierzył depozyt wiary, aby z asystencją Ducha Świętego strzegł prawdy objawionej, wnikliwie ją badał, wiernie głosił i wykladał, ma obowiązek i wrodzone prawo przepowiadania Ewangelii wszystkim narodom, niezależnie od jakiegokolwiek ludzkiej władzy, także z zastosowaniem właściwych sobie środków społecznego przekazu (zob. KPK, kan. 747 § 1). Stąd też wszyscy tworzący wspólnotę Kościoła, zarówno duchowni, jak i świeccy, winni brać aktywny udział w tym posłannictwie, także z wykorzystaniem środków społecznego przekazu.

Pola ewangelizacji

447. Arcybiskup Poznański winien troszczyć się o uporządkowany i owocny przekaz ewangelicznego orędzia w Archidiecezji Poznańskiej poprzez środki społecznego przekazu (zob. KPK, kan. 823). Może to czynić przez media archidiecezjalne, a także programy w publicznych oraz komercyjnych rozgłoszeniach radiowych i stacjach telewizyjnych oraz w prasie na terenie Archidiecezji Poznańskiej, a także przez Internet.

Archidiecezja
Poznańska
a media

448. Żadne pismo, stacja radiowa lub telewizyjna, redakcja, program czy audycja nadawana z terenu Archidiecezji Poznańskiej nie może używać w nazwie przymiotnika „katolicka” bez zgody Arcybiskupa Poznańskiego.

449. Arcybiskupowi Poznańskiemu bezpośrednio podlegają następujące media katolickie: Wydawnictwo św. Wojciecha, Emaus – Katolickie Radio Poznań, katolicki program telewizyjny „Źródło”; tytuły prasowe: „Przewodnik Katolicki”, „Mały Przewodnik Katolicki”,

„KnC” (Króluj nam Chryste), „Katecheta”, „Biblioteka Kaznodziejska”, „List do Chorych” oraz Strona Internetowa Archidiecezji Poznańskiej. Na zasadach ogólnych Arcybiskupowi Poznańskiemu podlegają również inne media działające na terenie Archidiecezji Poznańskiej, prowadzone przez kościelne osoby prawne.

450. Arcybiskup Poznański powołuje i odwołuje dyrektora i redaktorów naczelných stojących na czele mediów katolickich, które mu bezpośrednio podlegają, oraz ich rady programowe.

451. Założenie nowych kościelnych rozgłośni radiowych czy pism o zasięgu ponadparafialnym na terenie Archidiecezji Poznańskiej wymaga pisemnego zezwolenia Arcybiskupa Poznańskiego, z zachowaniem stosownych przepisów prawa kanonicznego i państwowego.

452. W imieniu Arcybiskupa Poznańskiego działalność mediów w Archidiecezji Poznańskiej koordynują: Referat Środków Społecznego Przekazu i Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, działające w ramach Wydziału Przekazu Wiary, Nauczania i Wychowania Katolickiego Kurii Metropolitalnej. Do nich należy też czuwanie nad wprowadzaniem w życie programu duszpasterskiego w dziedzinie społecznego przekazu.

453. W Archidiecezji Poznańskiej powołano rzecznika prasowego Kurii Metropolitalnej, którego zadaniem jest przedstawiać w mediach oficjalne stanowisko Arcybiskupa Poznańskiego w sprawach bieżących Kościoła partykularnego.

454. Emitowanie programów kościelnych lub katolickich w mediach publicznych na terenie Archidiecezji Poznańskiej dokonuje się w oparciu o porozumienie między Arcybiskupem Poznańskim a jednostkami publicznej radiofonii i telewizji. Emitowanie programów kościelnych lub katolickich w mediach prywatnych dokonuje się w oparciu o odrębne umowy zawarte między Arcybiskupem Poznańskim a poszczególnymi rozgłościami radiowymi lub stacjami telewizyjnymi.

455. W trosce o odpowiednią współpracę z mediami Arcybiskup Poznański wyznacza kompetentnego kapłana, który służy pomocą i radą w dziedzinie środków społecznego przekazu oraz sprawuje duszpasterską opiekę nad pracownikami mediów.

456. Katolicy występujący w mediach winni, zgodnie z powołaniem wszystkich wiernych, dawać chrześcijańskie świadectwo i przepajać współczesną rzeczywistość duchem Ewangelii.

Zasady obowiązuje wypowiedających się w mediach

457. Duchownych głoszących Słowo Boże za pośrednictwem mediów obowiązują normy prawa powszechnego (KPK, kan. 762–772), zarówno w odniesieniu do władzy przepowiadania, jak i przekazywanych treści.

458. Wypowiadając się w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, duchowni i zakonnicy winni pamiętać, że są powołani do głoszenia nauki Chrystusa, a nie własnych opinii. Dlatego zobowiązani są do wiernego przekazu katolickiej nauki, zgodnie z doktryną głoszoną przez Urząd Nauczycielski Kościoła. Duchowni i członkowie instytutów zakonnych wypowiadający się w mediach winni dochować wierności nauce Ewangelii, posiadać rzetelną wiedzę, cechować się roztropnością i odpowiedzialnością za wypowiedziane słowo, troską o umiłowanie prawdy i owocny przekaz ewangelicznego orędzia. Powinni również respektować zdanie Konferencji Episkopatu Polski w kwestiach, wobec których zajęła oficjalne stanowisko. Jeśli nie są w danej dziedzinie wystarczająco kompetentni, powinni zrezygnować z wypowiedzania się w mediach, zwłaszcza na tematy kontrowersyjne.

459. Zasady obowiązujące wypowiedających się w mediach dotyczą także wiernych świeckich, którzy zabierają głos w mediach w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, zwłaszcza zaś dotyczą tych osób, których urząd kościelny, funkcja pełniona w instytucji kościelnej, przynależność do stowarzyszeń lub organizacji kościelnych sprawiają, iż ich wypowiedzi mogą być odebrane jako wypowiedzi Kościoła.

460. Nikt nie ma prawa przemawiać w imieniu Kościoła ani sugerować, że jest jego rzecznikiem, jeżeli nie został do tego zgodnie z prawem upoważniony.

461. Duchowni, osoby życia konsekrowanego i wierni świeccy nie powinni brać udziału w programach czy audycjach przynoszących szkodę wierze lub dobrym obyczajom, tendencyjnie antykościelnych i budzących zgorzniecie.

462. Do podjęcia przez duchownego lub osobę zakonną stałej lub cyklicznej współpracy z pismem niekatolickim, rozgłośnią radiową

lub stacją telewizyjną wymagana jest zgoda Arcybiskupa Poznańskiego.

463. Dyrektorzy kościelnych rozgłośni radiowych oraz innych mediów archidiecezjalnych mają obowiązek uzgadniać z Arcybiskupem Poznańskim listę stałych współpracowników duchownych i zakonnych.

464. Wszyscy redaktorzy programów mediów katolickich odpowiadają za ich katolicki profil, szczególnie kiedy korzystają z informacji pochodzących z mediów niekatolickich. W przekazywanych treściach są zobowiązani nie utożsamiać się z programem jakiejś partii politycznej.

465. W programach telewizyjnych osoby zakonne i duchowni winni występować w stroju duchownym.

466. W przypadku poważnego naruszenia zasad określonych przez Konferencję Episkopatu Polski, Arcybiskup Poznański udzieli stosownego upomnienia duchownemu lub członkowi instytutu zakonnego i zobowiąże go do naprawienia szkody, np. przez sprostowanie lub odwołanie błędnej czy krzywdzącej wypowiedzi. W uzasadnionych przypadkach Arcybiskup Poznański zabroni osobie duchownej wypowiedzania się w mediach lub zastosuje inne sankcje przewidziane przez prawo.

467. Szczególną staranność należy wykazać podczas transmisji celebracji liturgicznych. Tego rodzaju transmisję należy odpowiednio przygotować technicznie, tak by nie zakłócała przebiegu celebracji. Osoba komentująca ją winna być starannie przygotowana do spełniania swej funkcji zarówno pod względem wiedzy teologicznej, jak i umiejętności dziennikarskich.

Transmisje
celebracji
liturgicznych

468. Msze św. winny być transmitowane „na żywo”. W przypadku retransmisji, dopuszczalnej w wyjątkowych przypadkach, należy to wyraźnie zaznaczyć.

Środki finansowe

469. Katolickie media w Archidiecezji Poznańskiej finansowane są ze środków Archidiecezji, reklam, darowizn osób fizycznych i prawnych oraz środków własnych poszczególnych jednostek.

470. W duchu odpowiedzialności za Kościół wszyscy wierni zobowiązani są do wyrażania swojego protestu wobec poglądów lub postaw ludzi występujących w mediach, które godzą w moralność chrześcijańską, dobre imię pojedynczego człowieka lub Kościoła katolickiego.

Wychowywać do odbioru

19. DIALOG EKUMENICZNY, MIĘDZYRELIGIJNY I ŚWIATOPOGLĄDOWY

471. Kościół, jak uczy encyklika Jana Pawła II *Ut unum sint*, podejmuje dzieło ekumeniczne jako imperatyw chrześcijańskiego sumienia oświeconego wiarą i kierowanego miłością (UUS 8). Trzeba więc troszczyć się o to, aby nauczanie Soboru Watykańskiego II, papieży, wskazania zawarte w dokumentach Stolicy Apostolskiej i II Polskiego Synodu Plenarnego w odniesieniu do wprowadzania ekumenizmu w życie były przyjmowane i realizowane w duszpasterstwie Archidiecezji Poznańskiej.

Dialog ekumeniczny

472. Istniejąca, choć niepełna, wspólnota z chrześcijanami innych wyznań może znaleźć swój wyraz także w pewnym współdziałaniu z nimi w liturgii, praktyce sakramentalnej czy w innych formach życia Kościoła. Szczegółowe normy określające możliwości i granice takiego współuczestnictwa określa *Dyrektorium w sprawie realizacji zasad i norm dotyczących ekumenizmu*. Wskazań praktycznych w konkretnych sytuacjach duszpasterskich, zwłaszcza w odniesieniu do małżeństw mieszanych, udziela się w Referacie Prawnym, Dyscypliny Sakramentów i Sakramentaliów Kurii Metropolitalnej.

473. Tam, gdzie ekumenizm nie jest żywo obecny w świadomości wiernych z uwagi na brak bezpośrednich kontaktów z chrześcijanami innych wyznań, podkreślenie wagi ekumenizmu duchowego ma szczególne znaczenie. W każdej parafii należy wykorzystać otrzymane pomoce (plakat oraz tematycznie związany z obchodem Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan zbiór czytań, homilii, nabożeństw).

474. W każdej parafii należy obchodzić Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan przynajmniej odprawiając codziennie Mszę św. o jedność chrześcijan i głosząc okolicznościową homilię.

475. Należy pogłębiać wśród wiernych świadomość odpowiedzialności całego Kościoła za sprawę jedności chrześcijan. Przez wspólne nabożeństwa z udziałem członków innych wspólnot, zorganizowane w porozumieniu z referentem ds. ekumenizmu Kurii Metropolitalnej, modlitwę we wspólnocie parafialnej, głoszone Słowo Boże, sesje naukowe czy inne inicjatywy ekumeniczne.

Dialog
międzyreligijny

476. Zgodnie z zaleceniem Konferencji Episkopatu Polski, należy obchodzić w Kościele katolickim w Polsce Dzień Judaizmu (17 stycznia), który daje okazję wszystkim wiernym do budzenia lepszego poznania religii, tradycji i kultury żydowskiej oraz prowadzi do pogłębionej refleksji nad religijną więzią łączącą chrześcijan i żydów. Podobnie należy obchodzić Dzień Islamu (26 stycznia), który winien stać się okazją do refleksji i modlitwy w intencji większego zrozumienia potrzeby dialogu i pokoju.

477. Wobec „świadków Jehowy” wypada okazać postawę pełną szacunku i kultury, mając jednak świadomość tego, iż rozmawia się z członkami wspólnoty niechrześcijańskiej, która nie uznaje dogmatu o Trójcy Świętej ani o Wcieleniu i proponuje fałszywą drogę życia i zbawienia. Należy zatroszczyć się o pogłębienie własnej wiary, a potem starać się zapoznać z nauką jehowicką, aby przez to wyrobić sobie krytyczną ocenę, pozwalającą na ustrzeżenie przed błędną nauką innych braci w wierze, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

478. Kościół zachęca do dialogu z nowymi ruchami religijnymi w duchu tolerancji i szacunku dla osoby ludzkiej. Dialog ten jest jednak szczególnie utrudniony z członkami sekt, które wywierając destrukcyjny wpływ na osobowość swoich członków, przyczyniają się do dezintegracji rodzin i społeczności, zaś ich doktryny – odległe od nauczania Chrystusa i Kościoła – służą zaspakajaniu partykularnych potrzeb ich liderów.

Dialog
światopoglądowy

479. Dialog z ludźmi dobrej woli wyznającymi inny światopogląd wymaga postawy szacunku i przychylności wobec każdego człowieka, a także uznania jego osobowej tożsamości, jego sposobów wyrażania siebie, jego wartości. Winien być on normą i stylem postępowania wobec innych ludzi dobrej woli.

20. EWANGELIZACJA

480. Nakaz głoszenia Ewangelii wszystkim ludziom jest pierwszorzędnym i naturalnym zadaniem Kościoła zleconym przez Chrystusa, które winno być realizowane na terenie Archidiecezji Poznańskiej zarówno wobec osób należących do wspólnoty wierzących, jak i znajdujących się poza Kościołem. Posłannictwo to powinno być realizowane przez duchownych i świeckich zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Rozbudzać ducha ewangelizacji

481. Odpowiedzialnym za dzieło ewangelizacji w Archidiecezji Poznańskiej jest Arcybiskup Poznański. Wszyscy duchowni i świeccy winni go w tym dziele gorliwie wspierać.

482. Działalnością ewangelizacyjną w Archidiecezji Poznańskiej, na polecenie Arcybiskupa Poznańskiego, kieruje Referat ds. Ewangelizacji działający w ramach Wydziału Przekazu Wiary, Nauczania i Wychowania Katolickiego Kurii Metropolitalnej. Do jego głównych zadań należy: troska o podtrzymywanie ducha apostołskiego w całej Archidiecezji Poznańskiej, koordynacja działalności osób podejmujących szczegółowe zadania ewangelizacyjne oraz branie odpowiedzialności za formację każdego z nich.

483. Parafia powinna dostarczać przykładu apostołstwa wspólnotowego, w ramach którego wierni świeccy działają w ścisłej łączności ze swoimi duszpasterzami, wspierając ich we wszelkich poczynaniach apostołskich i misyjnych.

Parafia

484. Ewangelizacja winna dokonywać się w rodzinie. Dla dziecka ważny jest przykład matki i ojca, ich wzajemnej miłości i szacunku, pomocy, wywiązywania się z codziennych obowiązków, w których odwołują się do wiary – wspólnego pacierza, uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. i czytania Pisma Świętego.

Edukacja

485. Encyklika *Redemptoris missio* przypomina, że zmieniająca się ciągle sytuacja świata domaga się także nowych metod działania. „Jest oczywiste, że zwykle środki duszpasterskie już nie wystarczają: potrzeba stowarzyszeń i instytucji, grup i specjalnych ośrodków, inicjatyw kulturalnych i społecznych dla młodzieży. Oto pole, na którym współczesne ruchy kościelne mają szeroką przestrzeń działania”

(RMi 37). Wszyscy wierni winni podjąć starania, by tworzyć i rozwijać wspólnoty, które podejmują zadania ewangelizacyjne.

486. Zarówno Arcybiskupie Seminarium Duchowne, formujące przyszłych duchownych, Wydział Teologiczny UAM, który winien być miejscem kształtowania ewangelizatorów i ubogacania wiedzą teologiczną Ludu Bożego, jak i wszystkie szkoły katolickie, edukujące dzieci i młodzież, winny mieć świadomość swojej misji ewangelizacyjnej.

Zadania twórców kultury **487.** Istotną rolę ewangelizacyjną mają do spełnienia chrześcijanscy twórcy kultury. Kultura, jako narzędzie przekazu wartości, winna coraz bardziej stawać się środkiem przekazu Dobrej Nowiny.

Zadania mediów katolickich **488.** Ważną rolę w dziele ewangelizacji zajmują media katolickie, które mają możliwość docierania do różnych środowisk i osób z pobudzającym do działania przesłaniem ewangelijnym.

21. MISJE

Odpowiedzialność za misje **489.** Wszyscy chrześcijanie na mocy chrztu św. i bierzmowania są współodpowiedzialni za działalność misyjną. Skuteczność działania na polu misyjnym Kościoła zależy w istotny sposób od świętości życia każdego ochrzczonego. Wierni winni wspierać działalność misyjną Kościoła zarówno przez modlitwę, jak i pomoc materialną.

Misjonarze z Archidiecezji Poznańskiej **490.** Archidiecezja Poznańska wspiera działalność misyjną przez wysyłanie na tereny misyjne zarówno duchownych, jak i świeckich misjonarzy, którym zapewnia stałą pomoc finansową.

491. Przed wyrażeniem zgody na wyjazd kapłana diecezjalnego Arcybiskup Poznański podpisuje umowę z biskupem diecezji misyjnej określającą warunki pracy misjonarza.

492. Kapłani inkardynowani do Archidiecezji Poznańskiej, wyjeżdżając na czas określony na misje, zachowują wszelkie prawa przysługujące duchownym pracującym na terenie Archidiecezji. Za zgodą Arcybiskupa Poznańskiego czas ich pracy misyjnej może zostać przedłużony.

493. W Archidiecezji Poznańskiej działalność misyjną koordynuje referent misyjny, będący zarazem dyrektorem archidiecezjalnym Papieskich Dzieł Misyjnych. Stoi on na czele Archidiecezjalnej Komisji Misyjnej, z pomocą której podejmuje inicjatywy mające rozbudzić ducha misyjnego duchowieństwa, osób życia konsekrowanego i wiernych świeckich oraz koordynuje działalność dekanalnych referentów misyjnych.

Koordynacja działalności misyjnej

494. W Archidiecezji Poznańskiej pracuje wspólnota Sióstr Misjonarek św. Piotra Klawera. Ich powołaniem jest niesienie duchowej i materialnej pomocy misjom (przede wszystkim w Afryce). Powołanie to realizują przez modlitwę, poświęcenie samych siebie i zorganizowaną działalność na rzecz misji, w ścisłej współpracy z dyrektorem archidiecezjalnym Papieskich Dzieł Misyjnych.

495. Działania dyrektora archidiecezjalnego Papieskich Dzieł Misyjnych winni wspierać dekanalni referenci misyjni, a w parafiach – proboszczowie i katecheci. Szczególna rola przypada także przełożonym Arcybiskupiego Seminarium Duchownego.

496. Z największą troską należy przygotowywać i przeżywać, zarówno w wymiarze Archidiecezji Poznańskiej, jak i poszczególnych parafii, doroczną Niedzielę Misyjną. Podczas Tygodnia Misyjnego tematy dotyczące misji winny być poruszane zarówno w ramach głoszonego Słowa Bożego, jak i w katechezie dzieci i młodzieży.

Działalność duszpasterska

497. W Archidiecezji Poznańskiej organizowany jest Papieski Dzień Misyjny (6 stycznia), który skupia na modlitwie w katedrze poznańskiej osoby w szczególniejszy sposób zaangażowane w pomoc misjom.

498. Każda parafia zobowiązana jest do przeprowadzania comiesięcznego nabożeństwa misyjnego, które powinno zawierać trzy elementy: modlitwę, informację oraz zbieranie ofiar.

499. Proboszczowie winni mobilizować parafian do organizowania wspólnot misyjnych, które swoim działaniem budziłyby zainteresowanie misyjnym posłannictwem Kościoła oraz organizowałyby pomoc dla misjonarzy.